

BIOLOGISK MANGFOLD

LYNGEN KOMMUNE

Karl-Birger Strann
Vigdis Frivoll
Trond Johnsen

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en ny, elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Bitter bergknapp. Foto: Karl-Birger Strann ©.

Norsk institutt for naturforskning

BIOLOGISK MANGFOLD

LYNGEN KOMMUNE

KARL-BIRGER STRANN

VIGDIS FRIVOLL

TROND JOHNSEN

Lyngsalpene sett fra Nordmannvik. Foto: Karl-Birger Strann ©.

Biologisk mangfold. Lyngen kommune. - NINA Rapport 27. 74 pp.

Tromsø, mars 2005

ISSN: 1504-3312

ISBN: 82-426-1546-2

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Karl-Birger Strann

KVALITETSSIKRET AV

Sidsel Grønvik

ANSVARLIG SIGNATUR

Sidsel Grønvik, forskningssjef (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)

Lyngen kommune

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER

Oddrun Skjemstad, John Ivar Larsen

FORSIDEBILDE

Stemorsblomster. Foto: Karl-Birger Strann ©

NØKKEWORD

Naturtyper, viltområder, rødlistearter, sammenveide områder, ansvarsarter, forvaltningsråd

KEY WORDS

Valuable habitats, wildlife areas, redlisted species, responsibility species, managing advice,

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA Trondheim

NO-7485 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo

Postboks 736 Sentrum
NO-0105 Oslo
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 22 33 11 01

NINA Tromsø

Polarmiljøsenderet
NO-9296 Tromsø
Telefon: 77 75 04 00
Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer

Fakkeltgården
NO-2624 Lillehammer
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 61 22 22 15

<http://www.nina.no>

Sammendrag

Strann, K.-B., Frivoll, V. & Johnsen, T. 2005. Biologisk mangfold. Lyngen kommune. NINA Rapport 27. 74pp.

Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) pålegger den enkelte sektor å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold innenfor sine ansvarsområder. Kartleggingsarbeidet følger metodikken som er gitt i fire håndbøker som er utarbeidet av Direktoratet for naturforvaltning. Dette omfatter i Lyngen fire deler: *naturtypekartlegging*, *viltkartlegging*, *kartlegging av marint biologisk mangfold* og *ferskvannskartlegging*. I tillegg kommer kartlegging av rødlistede arter.

Rapporten gir først en kort innføring av bakgrunn, lovverk samt internasjonale forpliktelser for dette arbeidet. Deretter gis en kort beskrivelse av geografi og naturgrunnlag for Lyngen kommune. Prosjektet har identifisert 27 naturtypelokaliteter og 10 prioriterte viltområder. 17 rødlistearter er påvist i kommunen. Regionalt sjeldne karplanter er også tatt med.

Det er presentert kart for hvert av de identifiserte temaene naturtyper, vilt og rødlistearter. Til slutt er det presentert et sammenveid kart – dvs. et kart som identifiserer de 11 områdene som er utpekt som særlig viktige for biologisk mangfold ut fra en helhetlig vurdering. Det er gitt forvaltningsråd for hvert sammenveid område.

Kartene er i rapporten presentert som separate kartblad og i digital form. Kart som inneholder sårbar informasjon om rødlistearter, er unntatt offentlighet og følger ikke rapporten, men er levert separat til Lyngen kommune. Alle opplysninger om naturtyper, viktige viltforekomster, rødlistearter og viktige karplanter er lagt inn i databaseverktøyet Natur2000. Samtlige UTM-referanser er presentert i kartdatum WGS84.

Karl-Birger Strann, NINA, Polarmiljøsenteret, N-9296 Tromsø.
Email: karl-birger.strann@nina.no

Vigdis Frivoll, NINA, Polarmiljøsenteret, N-9296 Tromsø.
Email: vigdis.frivoll@nina.no

Trond Johnsen, NINA, Polarmiljøsenteret, N-9296 Tromsø.
Email: trond.johnsen@nina.no

Innhold

Sammendrag	3
Innhold	4
Forord	5
1 Innledning	6
2. Metoder og materiale	7
2.1 Områdebeskrivelse.....	7
2.2 Datainnsamling.....	8
2.3 Naturtyper.....	8
2.4 Viltområder.....	9
2.5 Ferskvann.....	9
2.6 Marine områder.....	9
2.7 Rødlistearter.....	10
2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold.....	11
2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet.....	11
3. Resultater	13
3.1 Naturtyper.....	13
3.2 Viltområder.....	46
3.3 Ferskvann.....	59
3.4 Rødlistearter.....	59
3.4.1 Nasjonalt rødlistede karplanter og lav.....	59
3.4.2 Regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter og lav.....	60
3.4.3 Nasjonalt rødlistede virveldyr.....	63
3.4.4 Nasjonale ansvarsarter.....	64
3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold.....	66
3.5.1 De enkelte forvaltningsråd.....	68
3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd.....	69
4 Referanser	80

Forord

NINA fikk i juni 2002 oppdraget med å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold i Lyngen kommune. I prosjektet har vi hatt et godt samarbeid med Lyngen kommune gjennom kontaktansvarlig Oddrun M. Skjemstad og John Ivar Larsen. Begge har bidratt med opplysninger og data innsamlet i felt. Vi takker kommunen for et godt og nyttig samarbeid i prosjektet.

Lyngen kommune har til sammen bevilget kr. 145.000.- inkl. mva. til prosjektet. Dette inkluderer kr. 45.000.- til utfyllende viltundersøkelser for 2005. Vi har i arbeidet valgt å gi høy prioritet til de områder som ligger nær bebyggelse og som naturlig er mer utsatt for press enn hva mer avsidesliggende områder normalt vil være.

På sikt håper vi at denne kunnskapen om biologisk mangfold også vil kunne komme skoleverket i kommunen til gode. Her ligger uanede muligheter til å ta i bruk det "store klasserommet".

Tromsø 10.3.2005

Karl-Birger Strann

1 Innledning

Forekomsten av biologisk mangfold er knyttet til ulike naturtyper og er ikke statisk, men en dynamisk prosess – noen arter virker å være stabile i et leveområde mens andre arter kan forsvinne eller nye dukker opp. Hvilke prosesser som styrer denne dynamikken vet vi ikke alltid, men i de siste tiårene er det mer og mer klart at det særlig er menneskelige faktorer som påvirker dette – enten direkte eller indirekte. Særlig har ulike arealinngrep i stadig økende grad påvirket leveområder for planter og dyr. En god kartlegging av biologisk mangfold og deres leveområder (naturtyper) vil forbedre våre muligheter for å sikre en forsvarlig kunnskapsbasert forvaltning av Norges fauna og flora i framtida.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har utarbeidet et sett håndbøker som støtte og veiledning til det utfordrende arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold:

DN-håndbok 11 (DN 1996) – revidert 2000	Viltkartlegging
DN-håndbok 13 (DN 1999)	Kartlegging av naturtyper
DN-håndbok 15 (DN 2000)	Kartlegging i ferskvann
DN-håndbok 19 (DN 2001)	Kartlegging av marint biologisk mangfold

Videre har DN utarbeidet en liste over truede og sjeldne arter i Norge – Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998 (DN 1999a). I kartleggingsarbeidet med Lyngen kommune er også Fremstad & Moen (2001) brukt som grunnlag ved innlegging av korrekte vegetasjonstyper i Natur2000. Det er gjennomført en rekke intervjuer med personer som besitter stor lokal arts kunnskap innenfor zoologi og/eller botanikk. Informantene har også pekt ut områder som innehar stort biologisk mangfold eller forekomst av spesielle arter.

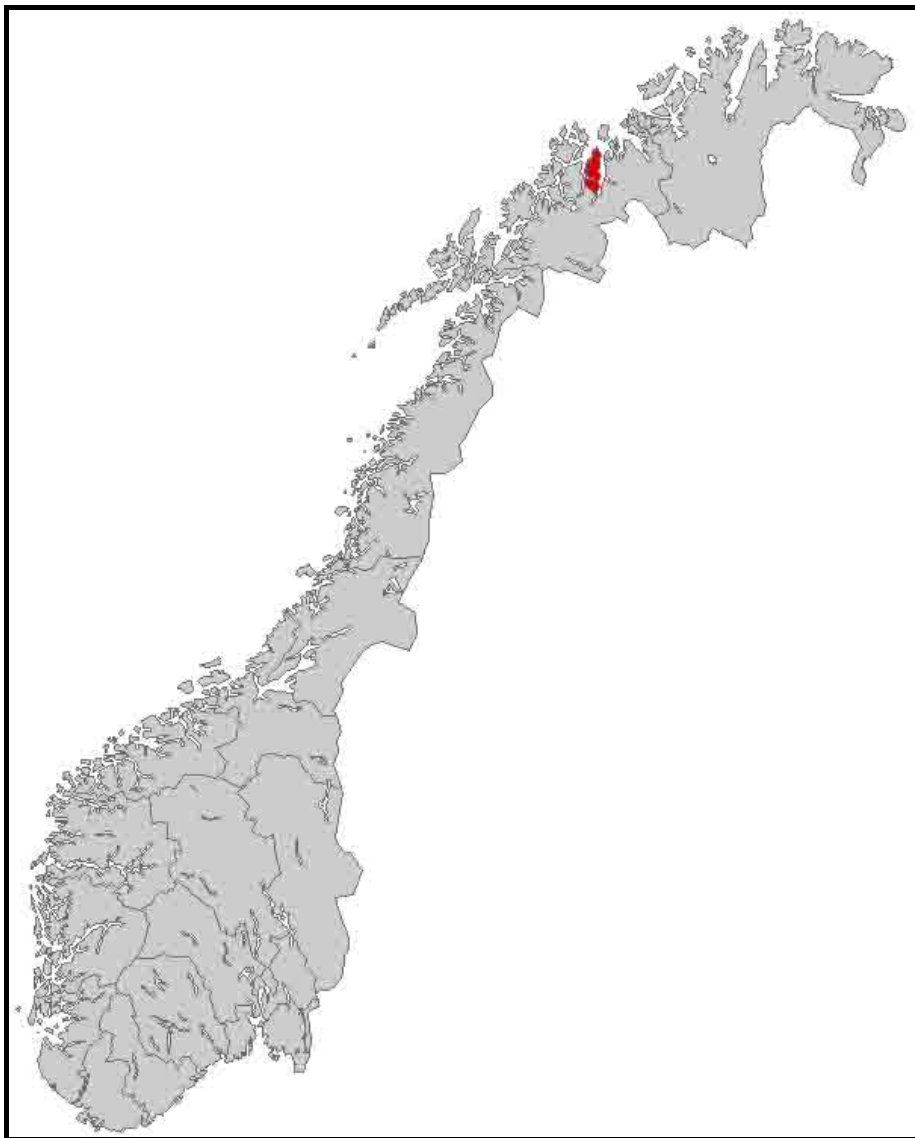
Det er ikke gjennomført registreringer i områder som ligger innenfor etablerte verneområder. Det er også gitt prioritet til områder som ligger nær bosetning og som i utgangspunktet er mer utsatt for inngrep enn områder som ligger mindre utsatt til, f.eks. i høyfjellet.

2. Metoder og materiale

2.1 Områdebeskrivelse

Lyngen kommune ligger rett øst for Tromsø og Lyngsalpene deler kommunen nesten i to i nord-sør retning. Kommunen preges av et kulturlandskap som stedvis har et merkbart innslag av jordbruksmiljø og –landskap. Disse områdene er preget av mange års menneskelig påvirkning. Likevel er Lyngen kommune først og fremst preget av det alpine landskapet med alpelignende fjellkjeder med en rekke større og mindre isbreer. Fjellkjeden består av harde, eruptive bergarter der gabbro er en av de vanligste bergartene.

Stedvis finnes det større og velutviklede strandflater med langgrunne fjæreområder med tilstøtende strandenger. Særlig vanlig er dette i kommunens nordvestlige deler. Det finnes også velutviklede myrsystemer. Flest myrområder finnes også her i kommunens nordvestre deler (Lenangsområdet).

Figur 1. Lyngen kommune ligger rett øst for Tromsø.

2.2 Datainnsamling

Framgangsmåten for innsamling av opplysninger om biologisk mangfold er følgende:

- Søk i litteratur
- Søk i databaser
- Intervju med lokalkjente
- Kvalitetssikring og kontroll av opplysninger innhentet fra lokalkjente
- Feltregistreringer

I arbeidet med Lyngen kommune har det vært samarbeid med Fylkesmannen i Troms. Det forelå begrensede undersøkelser av biologisk mangfold innenfor utredningsområdet. Det var særlig lite informasjon om fauna, mens det for deler av kommunen var noe mer om botanikk. Egne observasjoner og kjennskap til viktige naturtyper har sammen med den lokale kunnskapen vært nyttig gjennomføring av dette kartleggingsarbeidet. Kommunens eget viltkart var til dels svært grovt og hadde kun begrenset verdi for vårt arbeid, men kvalitetsdata er hentet inn også fra denne informasjonskilden. Startpakken fra Fylkesmannen i Troms inneholdt en del nyttig informasjon, men noen av datasettene her hadde ikke gode nok posisjonsdata til å kunne brukes. En del data er også innhentet fra ressurspersoner bosatt rundt om i kommunen og også disse er fasett inn i prosjektet etter en kvalitetssikring.

Den til dels mangelfulle kunnskapen om samlet biologisk mangfold, gjorde det nødvendig med en del nykartlegginger i deler av kommunen. Før feltkartleggingen tok til ble det gjennomgått geologiske kart for å identifisere områder med potensiale for spesielle naturtyper.

For å fange opp ulike arter var det nødvendig å spre innsatsen utover vår- og sommermånedene i 2002, 2003 og 2004. De siste faunaregistreringene ble gjennomført august 2004.

2.3 Naturtyper

En sentral del av arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold er å kartlegge forekomsten av ulike naturtyper. Kartleggingen er gjennomført i henhold til DNS Håndbok 13 (DN 1999b) - Kartlegging av naturtyper. Håndboka beskriver framgangsmåte og inndeling av de naturtypene som anses som spesielt viktige for biologisk mangfold i Norge. Inkludert de forskjellige undertypene, redegjør håndboka for hele 56 ulike naturtyper.

Naturtypene kategoriseres i tre grader viktighetskategorier:

Svært viktige naturtyper	(A-områder)
Viktige naturtyper	(B-områder)
Lokalt viktige naturtyper	(C-områder)

Kriteriene for denne inndelingen er beskrevet i håndboka. Verdisettingen påvirkes av faktorer som areal, tilstand og forekomst av sjeldne og truede arter (rødlisterarter). Hvis et område har forekomster av rødlisterarter, vil det oppnå verdi A eller B avhengig av artenes truethetsgrad.

2.4 Viltområder

Hele viltkartleggingen har fulgt DN-håndbok nr 11 (DN 1996). All tilgjengelig informasjon fra Fylkesmannen i Troms og Lyngen kommune er innhentet og sjekket i felt. Noen lokalkjente har vært informanter. Viktige funksjonsområder for viltet som hekkelokaliteter, spillplasser, vinter-/sommerbeiteområder eller kalvingsplasser for elg er sammenstilt på kart. Etter en samlet vurdering presenteres så **prioriterte viltområder**. De ulike funksjonsområdene vektet på en skala fra 1 til 5. Ut fra dette inndeles viltområdene i svært viktige (A) og viktige (B) områder.

2.5 Ferskvann

Ut fra beskrivelsen i DN-håndbok nr. 15 (DN2000) er det tre hovedkrav som stilles for at et gitt område vil kunne defineres som en **Prioritert lokalitet**:

- Lokalteter med fiskestammer som ikke er påvirket av utsatte arter.
- Særlig viktige områder (nøkkelområder) med opprinnelige plante- og dyresamfunn. Dette vil kunne omfatte mange uregulerte og/eller lite regulerte vannlokaliteter.
- Lokalteter med viktige bestander av ferskvannsfisk. Listen omfatter 15 arter innen familiene laksefisk, niøyer, ulker og karpefisk.

En del fisketomme vann/tjern i området ble undersøkt i forbindelse med vurdering av kulepunkt 2. Det ble også gjennomført en del registrering av vannvegetasjon. Ferskvannsføremster er i dette prosjektet i all hovedsak lagt inn under naturtyper og vektet i denne sammenhengen.

2.6 Marine områder

Marine områder ble kartlagt etter DN-håndbok nr. 19 (2001). For Lyngen har vi valgt å konsentrere oss om marine gruntvannsområder med høy biologisk produksjon. Områder med rike forekomster av dykkende fugl er prioritert i dette prosjektet.

2.7 Rødlistearter

I kartleggingen av biologisk mangfold inngår kartleggingen av forekomster av rødlistearter som en viktig del. Den nyeste utgaven av **Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998** (DN 1999a) er fulgt. I denne rødlisterapporten er artene delt inn i grupper etter grad av truethet. Denne inndelingen presenteres nedenfor, og de norske benevnelsene vil bli brukt videre utover i denne rapporten. Også de arter som står på både den norske og den nordiske ansvarslista er trukket inn i arbeidet med rødlistearter. I presentasjonen av resultater for rødlistede arter er spesielt sårbare viltarter skjermet mot offentligheten. I dette arbeidet følger vi anbefalingene i tabell 6.2 i DN-håndbok 11. Det presenteres derfor heller ikke eget kart i rapporten for forekomster av rødlistearter. Disse leveres på eget kart direkte til oppdragsgiver.

Kategori	Kode	Engelsk kategori
----------	------	------------------

Utryddet		Ex (Extinct)
-----------------	--	---------------------

Dette omfatter arter som ikke lenger forekommer i Norge som reproduserende arter. Normalt omfatter dette arter som er utryddet for mer enn 50 år siden – arter som har forsvunnet i løpet av de siste 50 årene får koden Ex?.

Direkte truet		E (Endangered)
----------------------	--	-----------------------

Dette omfatter arter som er direkte truet og som står i fare for å forsvinne i nærmeste framtid dersom den negative utviklingen fortsetter.

Sårbar		V (Vulnerable)
---------------	--	-----------------------

Dette omfatter arter som er i sterk tilbakegang og som kan gå over i kategorien **Direkte truet** hvis tilbakegangen fortsetter.

Sjelden		R (Rare)
----------------	--	-----------------

Dette omfatter sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er utsatt fordi de har små bestander eller en spredt og sparsom utbredelse i Norge.

Hensynskrevende	DC (Declining, care demanding)
------------------------	---------------------------------------

Dette omfatter arter som ikke kommer inn under de tre foregående kategoriene, men som på grunn av en klar tilbakegang fordrer spesielle hensyn og forvaltnings tiltak.

Bør overvåkes	DM (Declining, monitoring needed)
----------------------	--

Dette omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. Disse artene bør overvåkes for å avdekke om situasjonen fortsatt forverres.

2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Når kartleggingen er gjennomført, dvs. når elementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter og forekomst av rødlistearter er ferdigregistrert, har man det datamateriale som er nødvendig for å presentere **Sammenveide områder**. De **viktige påviste områdene for biologisk mangfold** fremkommer etter denne helhetlige sammenstillingen. Disse områdene er igjen delt inn i tre kategorier:

Svært viktige områder - Verdi A
Viktige områder - Verdi B
Lokalt viktige områder - Verdi C

En sammenveining betyr ikke nødvendigvis at et område som har flere C- og B-verdier vil bli gradert opp til et A-område. Skjønn basert på lokal kunnskap om naturtyper og ikke minst arters forekomst og truetet lokalt og regionalt, vil her spille sterkt inn i vektingen. I tillegg er det viktig å forholde seg til naturtypens eller artens status på nasjonalt plan, selv om en art ikke er rødlistet for øyeblikket.

Forekomsten av rødlistearter vil umiddelbart slå ut på verdien av et område ettersom denne artsgruppen skal tillegges stor vekt ut fra hensynet til deres leveområder.

2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet

Kommunens innbyggere bruker sine arealer på ulikt vis. For naturtypene er det hovedsakelig arealbeslag som gir størst skade og dermed også indirekte påvirker biologisk mangfold. Inngrep som er knyttet til ulike felter av infrastruktur som veier, kraftlinjer, hyttebebyggelse osv gir normalt størst negativ effekt, men annen atferd slik som motorisert ferdsel og hogst av skog eller treslagskifte kan også stedvis resultere i store negative effekter på lokalt biologisk mangfold.

Personell i terrenget kan i mange tilfeller umiddelbart være mer skadelig på vilt i hekketida enn ferdsel med kjøretøy, men motorferdsel på barmark kan ha en større negativ effekt på lang sikt. Dette kan være tilfelle hvis en kjører gjennom myr og våtmark og sporene drenerer vannet i nye retninger. I en del tilfeller kan resultatet bli endret vannbalanse i denne naturtypen. Slike endringer kan ha stor negativ betydning på sikt både for planter og dyr. Kjøretøy kan kjøre i et våtmarksområde hvis det er tele og snødekke i vinterhalvåret, men dette bør unngås i sommerhalvåret, da kjøring i terrenget på denne tiden kan påføre naturtypen og vegetasjonen stor skade. Dette er skader som kan være irreversible eller som det vil ta lang tid å lege ved naturlig gjengroing.

Arter som lom og en rekke rovfuglarter er særlig sårbare i rugetida ettersom de lett forlater eggene ubeskyttet når mennesker nærmer seg hekkeplassen. Eggene kan da tas av reirplyndrende fugler som ravn eller kråker, eller fostrene i eggene kan fryse i hjel hvis værforholdene er ugunstige.

Nedenfor listes opp en rekke aktiviteter som kan påvirke biologisk mangfold. Denne listen er ikke fullstendig, men presenterer mange av de viktigste aktivitetene som kan påvirke naturtypene og det iboende biologiske mangfoldet.

Arealbeslag

- Nedbygging av areal til hus, hyttefelt eller andre faste installasjoner. *Tap av areal.*
- Nedbygging av areal til kraftlinjer, veger og elveforbygninger. *Tap av areal.*
- Masseuttak. *Tap av habitat, terrengslitasje, endrede fysiske og/eller kjemiske forhold.*
- Drenering/gjenfylling/massedeponi. *Tap av habitat, endring av fysiske og/eller kjemiske forhold.*
- Personell til fots. *Stress av vilt, slitasje og støy.*
- Kjøring i terreng med beltekjøretøy eller hjulgående kjøretøy. *Kjørespor, støy, forurensing.*
- Skyting lette våpen. *Støy, ammunisjonsrester, forurensing.*
- Skogbruk. Bør omfatte de miljøkrav som legges til grunn i *Levende skog*-standarden.
- Beiting. *Terrengslitasje.*
- Gjengroing. *Tap av habitat (leveområder) og oppflising (habitatfragmentering) av habitat.*
- Jordbruksaktivitet. *Tap av habitat og oppflising av habitat.*
- Opphør av landbruk. *Tap av habitat og oppflising av habitat.*
- Friluftsliv. *Terrengslitasje og forstyrrelser.*

3. Resultater

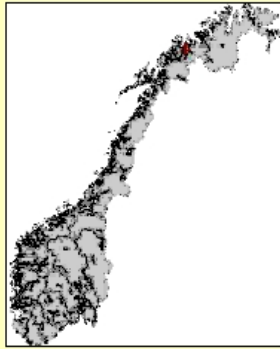
3.1 Naturtyper

Innenfor kommunen ble det undersøkt mer enn 100 områder og det ble påvist totalt 27 naturtypelokaliteter med ulik grad av viktighet. Av disse har fire områder A-verdi og åtte B-verdi. Ytterligere 15 områder har fått C-verdi. Områdene er vist i Kartvedlegg 1. Ytterligere lokaliteter med naturtyper er identifisert, men foreløpig er disse oppgitt som uprioritert. Disse områdene må underlegges bedre undersøkelser før de kan gis en riktig vurdering eller avskrives. Kartdataene finnes også i SOSI-filer og som separate kart. Samtlige opplysninger knyttet til naturtypeverdiene er lagt inn i databaseverktøyet Natur2000.

*Hårdbunnsfjæra ved Russelv. Lokaliteten er et viktig vinterområde for fjæreplytt.
Foto: Karl-Birger Strann ©.*

Biologisk mangfold i Lyngen kommune

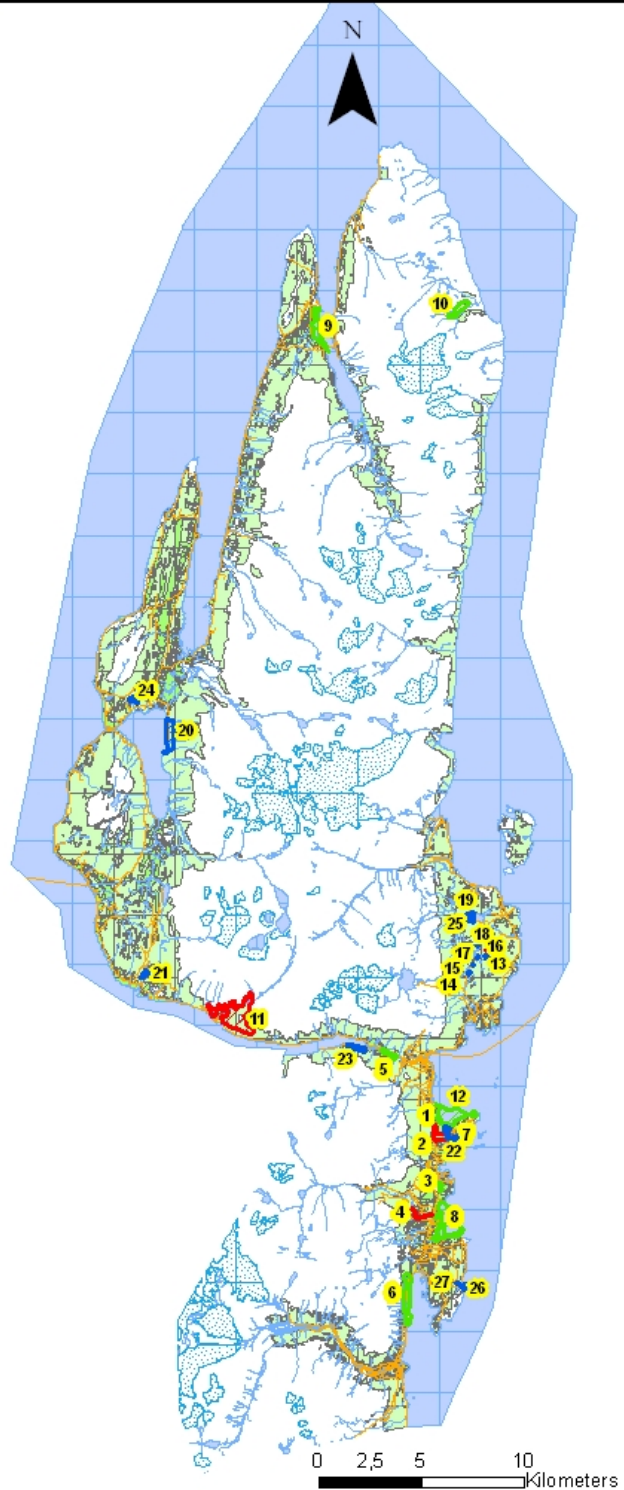

Naturtyper

- A-område
- B-område
- C-område

Naturtypelokaliteter:

1. Olderneset (B)
2. Oksvik 1 (A)
3. Oksvik 2 (B)
4. Kvalvikelva (A)
5. Gjerdelva (B)
6. Pollfjellet (B)
7. Karnesmyra (C)
8. Kvalvikfjæra (B)
9. Nord- Lenangen (B)
10. Ytre Gammvikdalen (B)
11. Tyttebærdalen (A)
12. Karnesfjæra (B)
13. Vinkelvatnet (C)
14. Trollhaugvatnet (C)
15. Liljevatnet (C)
16. Hoangadalva-tjernet (A)
17. Nedre Langvatnet (C)
18. Forrahaug-tjernet (C)
19. Gråor-heggeskog ved Elvejordsvatnet (C)
20. Østsiden av Jægervatnet (C)
21. Høgbakken (C)
22. Naustebakken (C)
23. Rørnes-området (C)
24. Selnesåsen (C)
25. Høgstaudebjørkeskog ved Elvejordsvatnet (C)
26. Josapneset (C)
27. Forhamna (C)

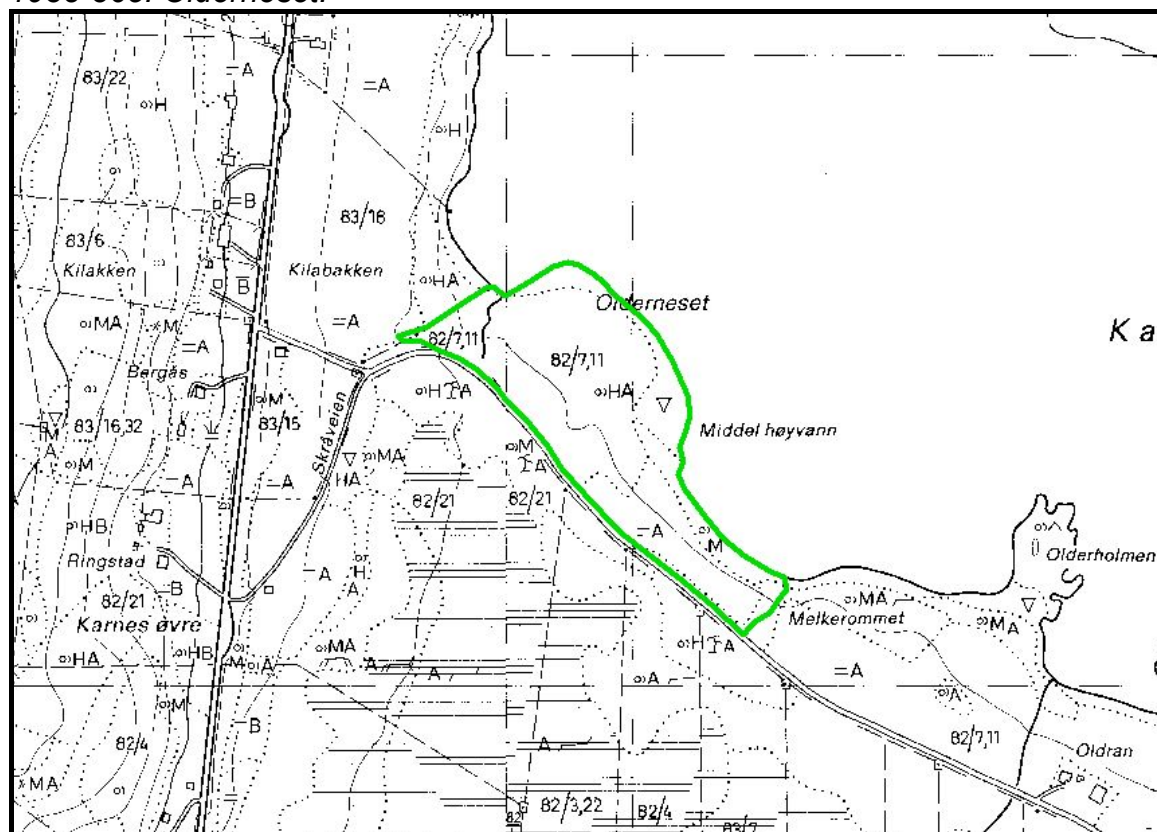

Lokalitet	365 Olderneset
Natur 2000	193810365
Naturtype	Gråor-heggeskog
Naturtypekode	F05
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-20
UTM (WGS84)	34W DC 698 156

Denne lokaliteten består av en gråorskog som gradvis går over i ei strandeng. Stedvis vokser det bjørk og setervier. Skogen nærmest dyrkamark og veggen er noe eldre med innslag av død ved.

Fuglelivet er rikt og kantsonene mellom strandenga og skogen er særlig rik på spurvefugl. Arter som sivsanger, buskskvett og sivspurv er vanlige, mens trostene blir vanligere lengre inn i mer storvokst skog.

1938-365. Olderneset.

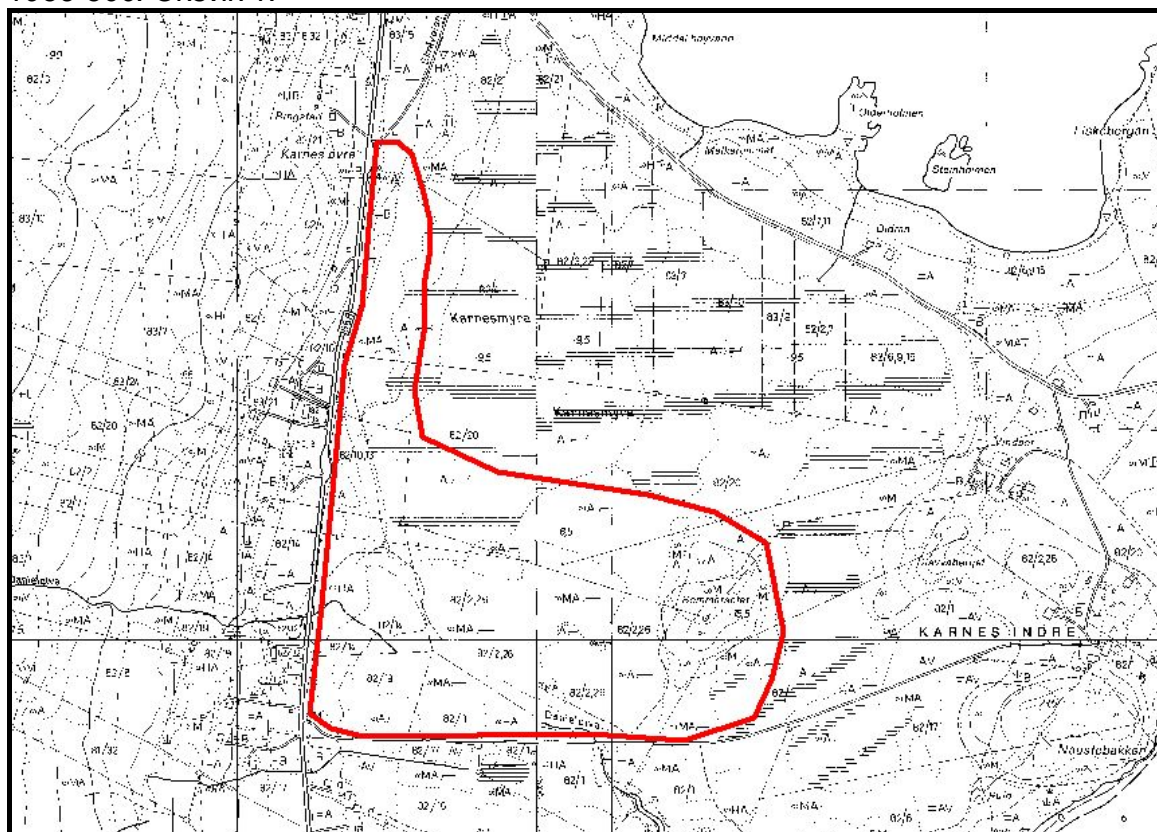

Lokalitet	366 Oksvik 1
Natur 2000	193810366
Naturtype	Gråor-heggeskog
Naturtypekode	F05
Verdisetting	A – svært viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-15
UTM (WGS84)	34W DC 695 149

Denne lokaliteten består i all hovedsak av storvier med noe innslag av gråor, noe bjørk og setervier. Det er svært sjelden å finne så store, sammenhengende storvierskoger i denne delen av Troms. Dimensjonene på mange av trærne er også uvanlig store.

Skogen er særlig rik på fugl, og tettheten av trost er stor. Arter som munk, hagesanger, gulsanger og børsanger er også påvist i skogen flere ganger. Trekryper og gråfluesnapper er også vanlige her. Dette området brukes mye av elg. Det er mye beitespor og liggeplasser etter elg i hele skogen.

1938-366. Oksvik 1.

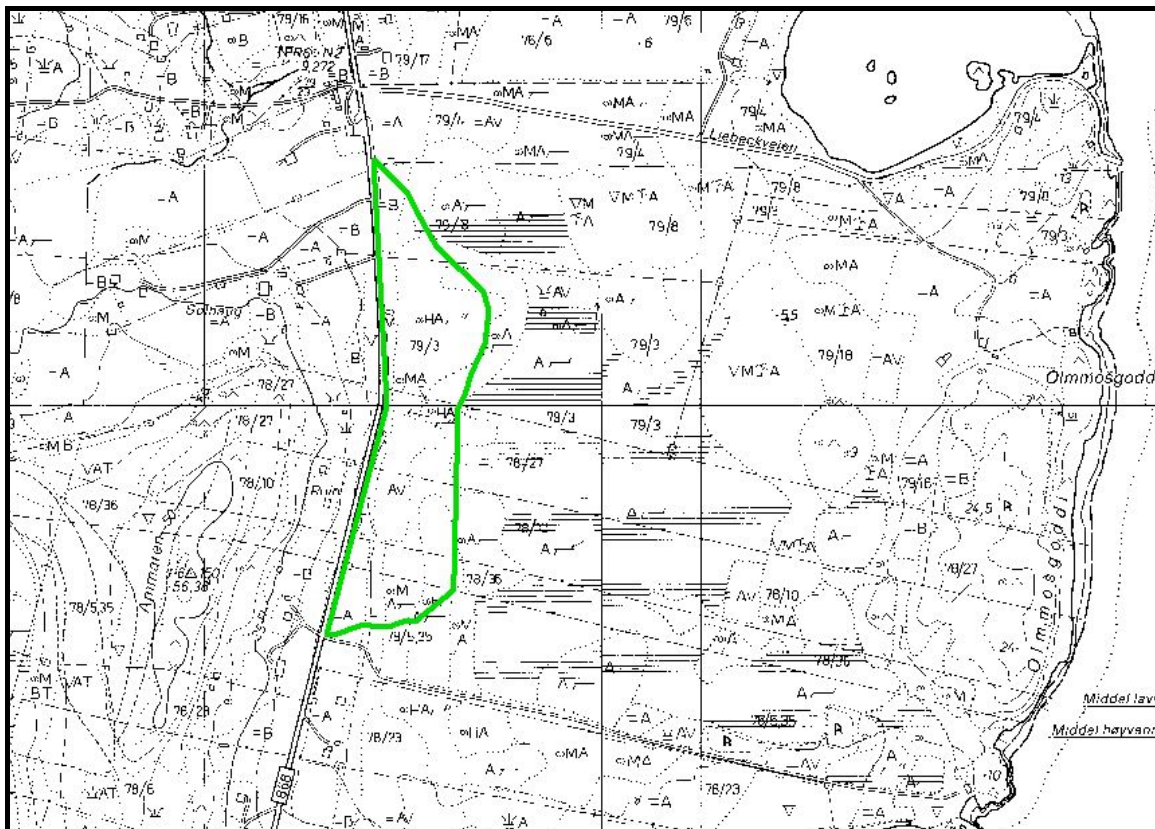

Lokalitet	367 Oksvik 2
Natur 2000	193810367
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	10-20
UTM (WGS84)	34W DC 695 125

Denne lokaliteten strekker seg i et smalt band på platået under riksvegen mot Lyngseidet. Lokaliteten består i all hovedsak av høgstauder bjørkeskog med innslag av gråor og noe storvier. Her finnes en god del død ved både som gadd og læger, ofte med store dimensjoner.

Fuglefaunaen er rik med store trostekolonier, men også innslag av mer varmekjære arter som gulsanger, munk og bøksanger. Dessuten er skogen hekkeområde for sekundære hulerugere ettersom både tretåspett, dvergspett (*hensynskrevende*) og flaggspett alle har hekket her og det finnes mange gamle reirhull.

1938-367. Oksvik 2.

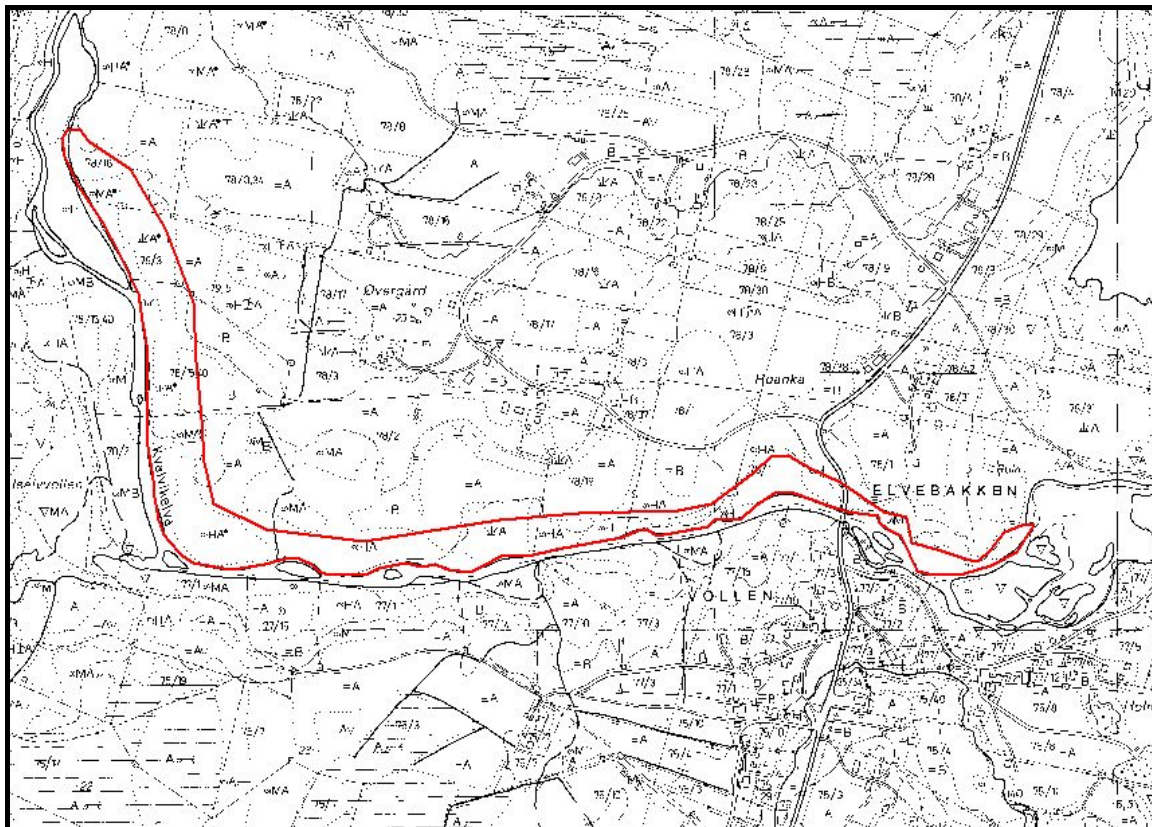

Lokalitet	368 Kvalvikelva
Natur 2000	Gråor-heggeskog
Naturtype	193810368
Naturtypekode	F05
Verdisetting	A – svært viktig naturtype
Høyde over havet (m)	1-15
UTM (WGS84)	34W DC 689 110

Langs de nedre delene av Kvalvikelva vokser en velutviklet flommarksskog. Skogbildet domineres av gråor-heggeskog. Her er mye død ved og skogbunnen preges av mye dødt virke samt kratt av hegg og rips.

Fuglefaunaen er svært rik med mye trost og andre spurvefugler. Her hekker arter som dvergspett (*hensynskrevende*), flaggspett og en rekke sekundære hulerugere som kjøttmeis, blåmeis, fluesnappere og rødstjert. Her er også observert uvanlige store tetterheter av hekkende grønnfink.

1938-368. Kvalvikelva.

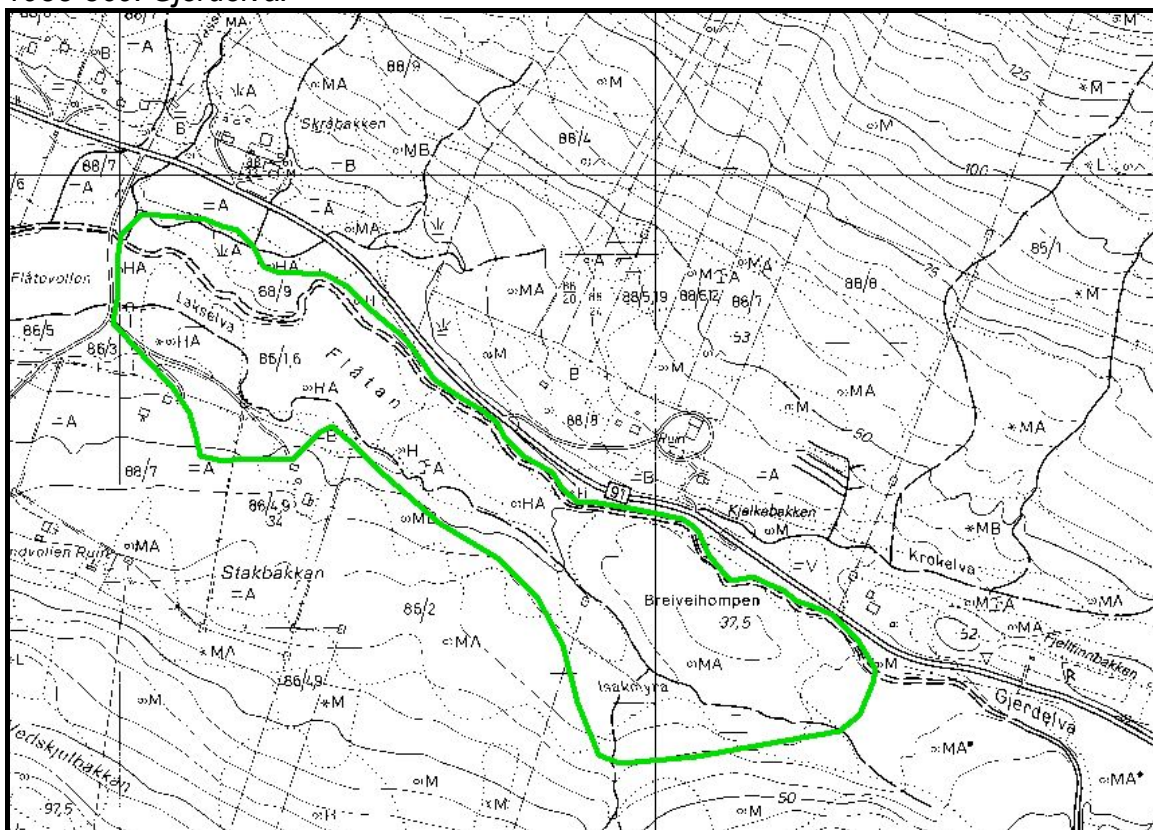
Parti fra Kvalvikelva. Foto: Oddrun M. Skjemstad ©.

Lokalitet	369 Gjerdelva
Natur 2000	193810369
Naturtype	Gråor-heggeskog
Naturtypekode	F05
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-30
UTM (WGS84)	34W DC 674 193

Denne lokaliteten er en flommarksskog som vokser dels på begge sider av Gjerdelva, og strekker seg fra utløpet til sjøen og opp til bebyggelsen på åsen mot Lyngseidet. Deler av skogen er tydelig preget av menneskelig påvirkning, men den har fremdeles lommer med mye død ved i form av både gadd og læger.

Lokaliteten er et viktig hekkeområde for trost, gråfluesnapper og andre sekundære hulerugere som svartkvit fluesnapper og kjøttmeis. Her finnes mye kjuke, mest av vanlige arter som knivkjuke og knuskkjuke.

1938-369. Gjerdelva.

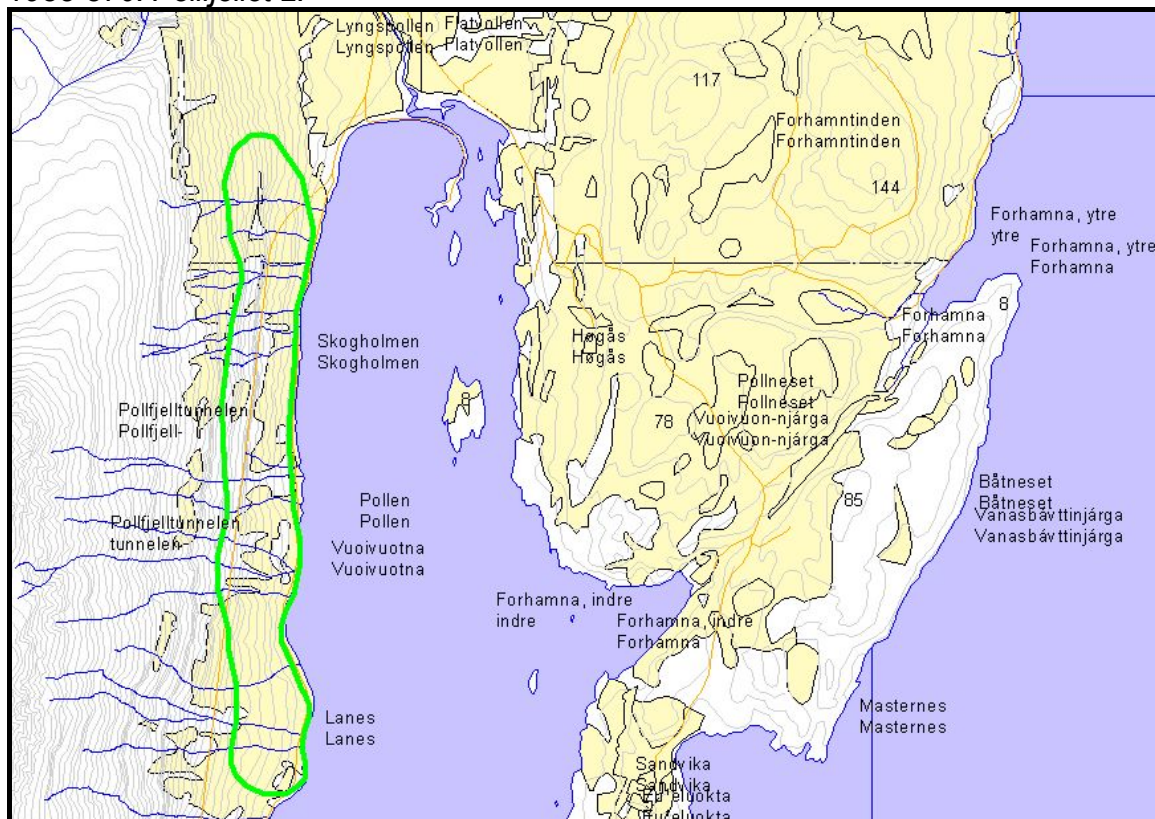
Lokalitet	370 Pollfjellet 2
Natur 2000	193810370
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-150
UTM (WGS84)	34W DC 673 060

Denne skogslokaliteten preges av gråor, stedvis med stor dimensjon, men mest som kratt av gråor og noe vier. Stedvis vokser det hegg, bjørk og silkeselje. Ras har preget skogens utforming og det finnes mange aktive raskjegler.

Lia er artsrik både botanisk og faunistisk. Vårelementet vanlig lerkespore finnes i store mengder og markjordbær vokser mange steder i de tørre gressbakkene.

Fuglefaunaen er rik med uvanlig høye antall av svarttrost, ringtrost, bergirisk, hagesanger og gransanger. Gjerdesmett hekker nesten årlig i området. Havørn (*hensynskrevende*) hekker i lia.

1938-370. Pollfjellet 2.

Lokalitet

Natur 2000

Naturtype

Naturtypekode

Verdisetting

Høyde over havet (m)

UTM (WGS84)

371 Karnesmyra

193810371

Rikmyr

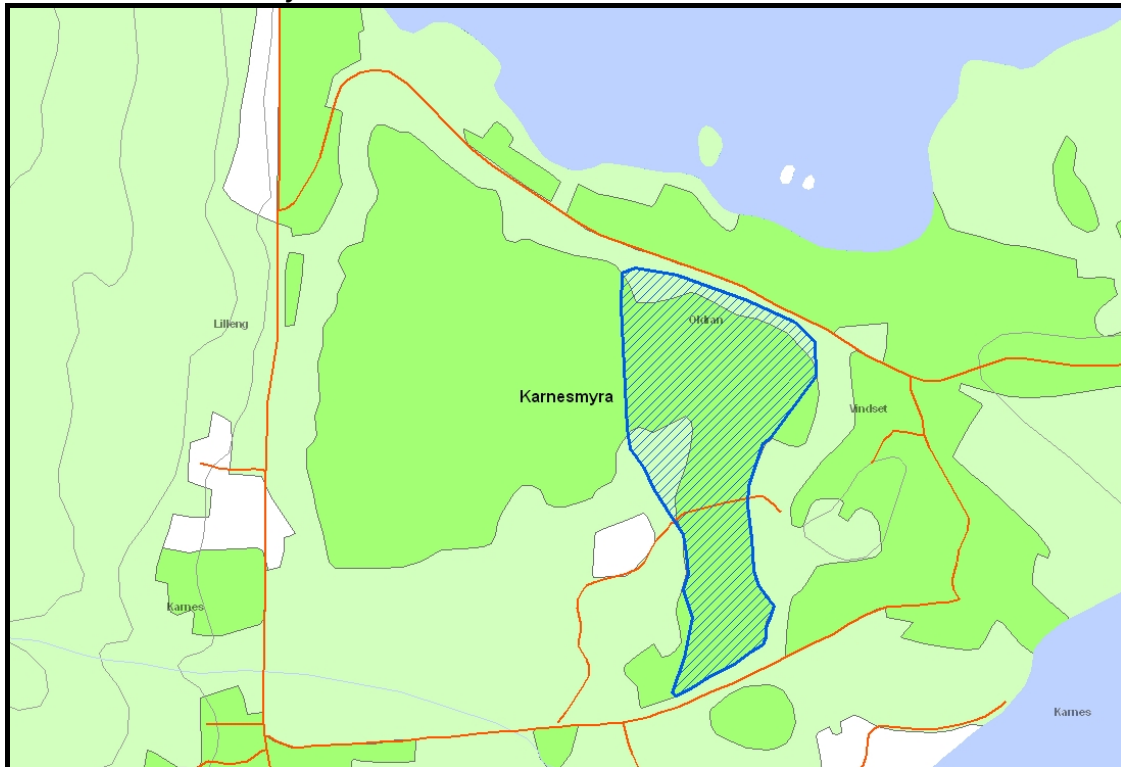
A05

C – lokalt viktig naturtype

15

34W DC 699 152

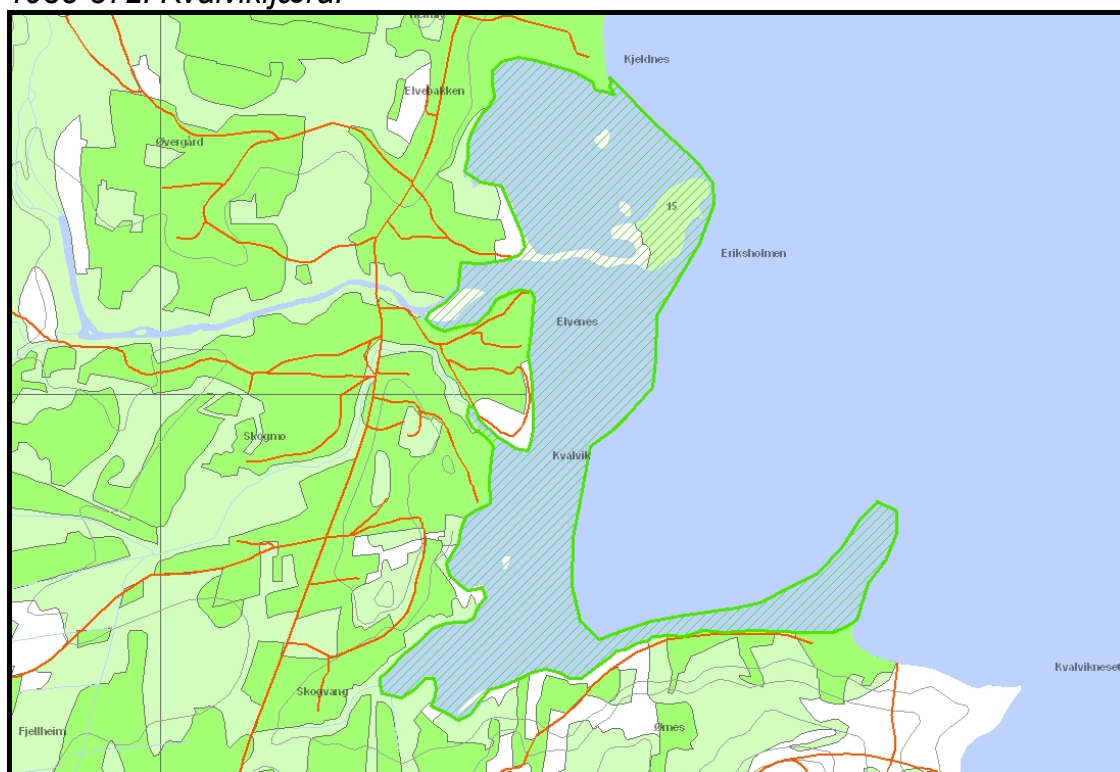
Halve myra er oppdyrka. Mye orkidéer som brudespore og marihand-arter finnes her. Myra er rikst lengst fra vegen.

1938-371. Karnesmyra.

Lokalitet	372 Kvalvikfjæra
Natur 2000	193810372
Naturtype	Bløtbunnsfjære
Naturtypekode	I08
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 697 110

Lokaliteten strekker seg fra utløpet av Kvalvikelva og nordover til Kjeldneset. Fjæra er i all hovedsak en stor mudderfjære med noen mindre holmer og små øyer som faller tørr ved lavvann. Lokaliteten er særlig viktig for en rekke fuglearter både på trekk og i hekketida og i noen mindre grad som vinterområde.

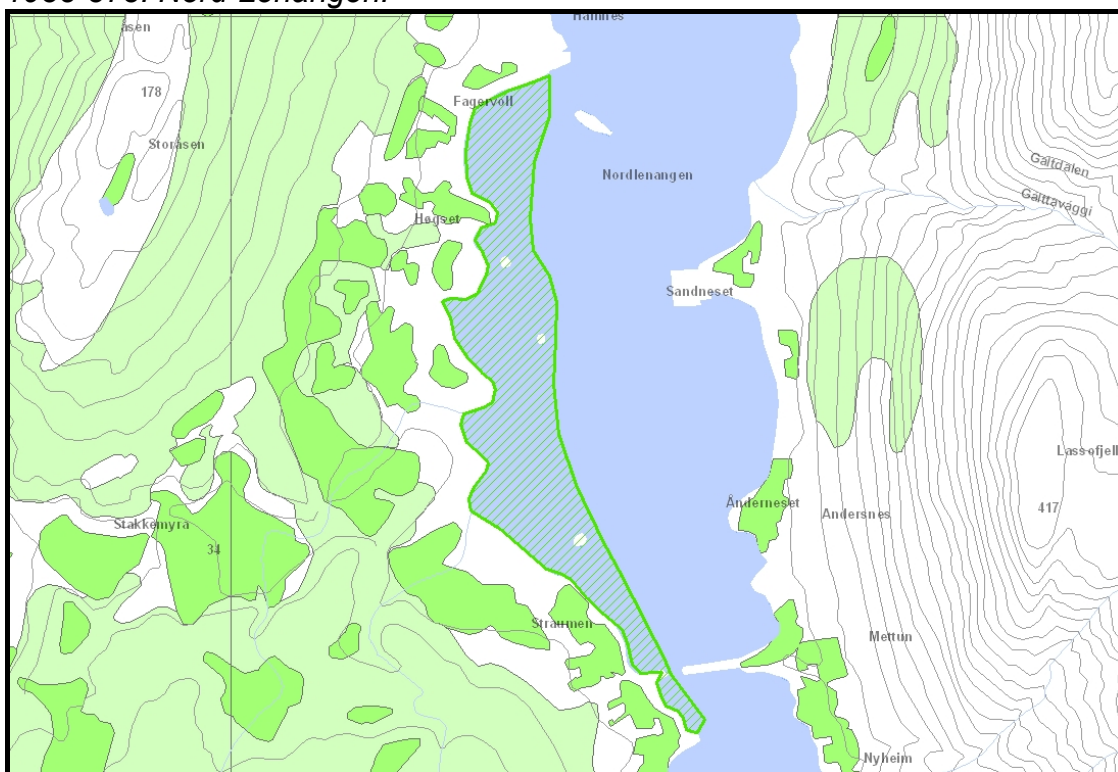
1938-372. Kvalvikfjæra.

Lokalitet	373 Nord-Lenangen
Natur 2000	193810373
Naturtype	Bløtbunnsfjære
Naturtypekode	I08
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 678 548

Dette er et langgrunnt fjæreamråde som hovedsakelig består av mudderfjære. Fjæra er lokalt viktig for en rekke arter vannfugl som fjæreplytt (ansvarsart), gravender og en rekke andre ender.

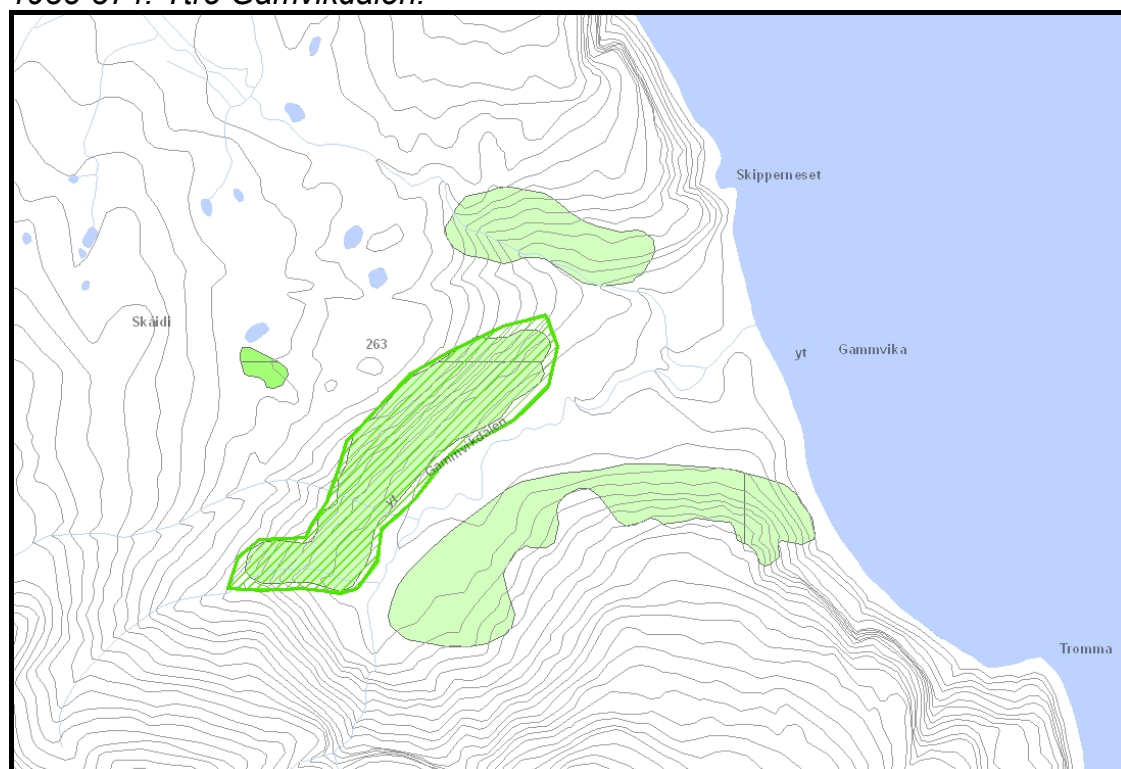
1938-373. Nord-Lenangen.

Lokalitet	374 Ytre Gamvikdalen
Natur 2000	193810374
Naturtype	Gammel løvskog
Naturtypekode	F07
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	40-200
UTM (WGS84)	34W DC 747 551

Denne sørvendte bjørkeskogen har mange gamle trær og mye død ved. Skogen er lite preget av hogst. Fuglelivet er rikt med et særlig høyt antall spurvefugl.

1938-374. Ytre Gamvikdalen.

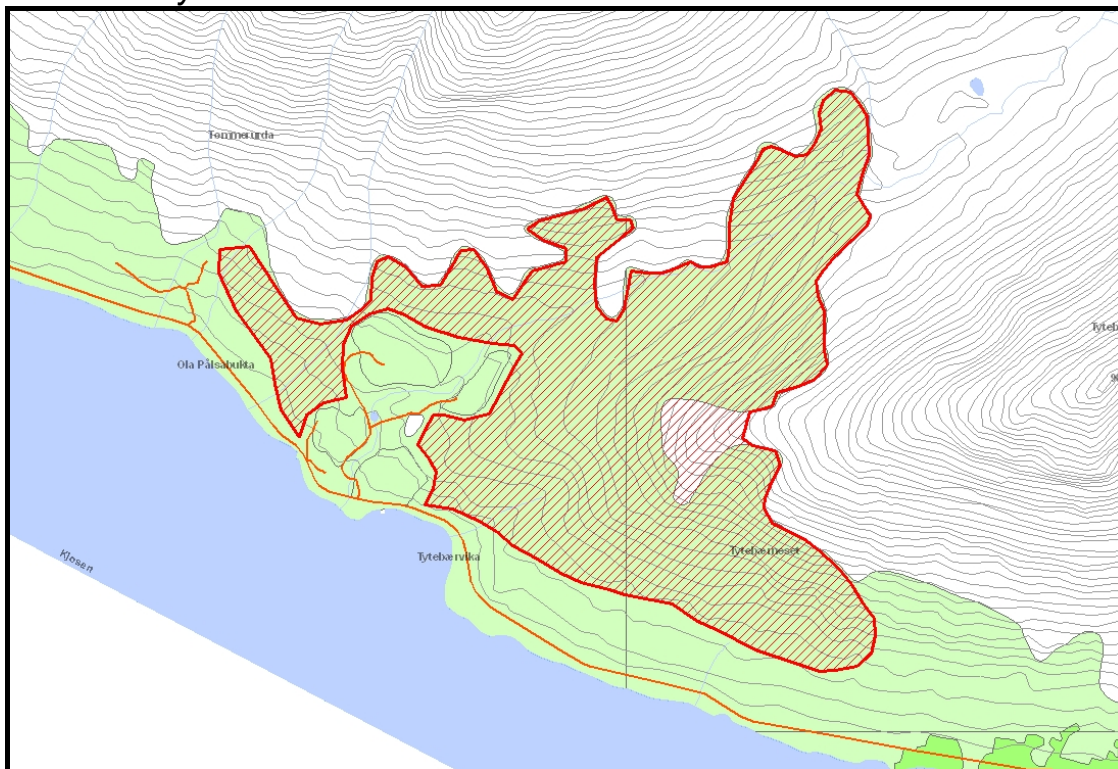

Ytre Gamvikdalen. Foto: Trond Johnsen ©

Lokalitet	236 Tyttebærdalen
Natur 2000	193810236
Naturtype	Furuskog
Naturtypekode	H01 (andre viktige forekomster)
Verdisetting	A – svært viktig naturtype
Høyde over havet (m)	10-400
UTM (WGS84)	33W DC 605 218

Lokaliteten består av en større, sammenhengende kystfuruskog med mange gamle furutrær. Her hekker en rekke fuglearter også arter som er rødlistede. Arter som sidensvans og furukorsnebb er påvist her og antas å hekke.

1938-236. Tyttebærdalen.

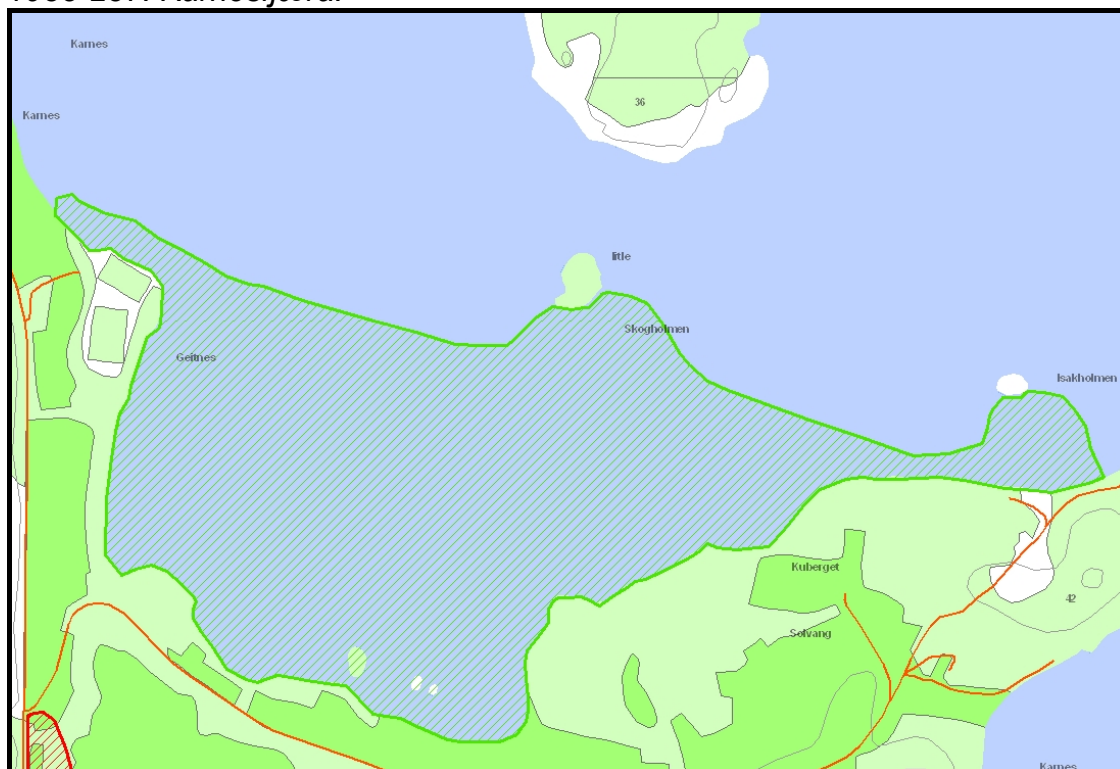

Gammel, død kystfuru i Tyttebærdalen. Foto: Oddrun M. Skjemstad ©

Lokalitet	237 Karnesfjæra
Natur 2000	193810237
Naturtype	Bløtbunnsfjære
Naturtypekode	I08
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 705 157

Denne lokaliteten ligger på nordsida av Karneset og består av ei langgrunn mud-
derfjære. Området brukes av en rekke fuglearter både på trekk og i hekketida.

1938-237. Karnesfjæra.

Lokalitet

Natur 2000

Naturtype

Naturtypekode

Verdisetting

Høyde over havet (m)

UTM (WGS84)

376 Vinkelvatnet

193810376

Naturlige fisketomme innsjøer og tjern

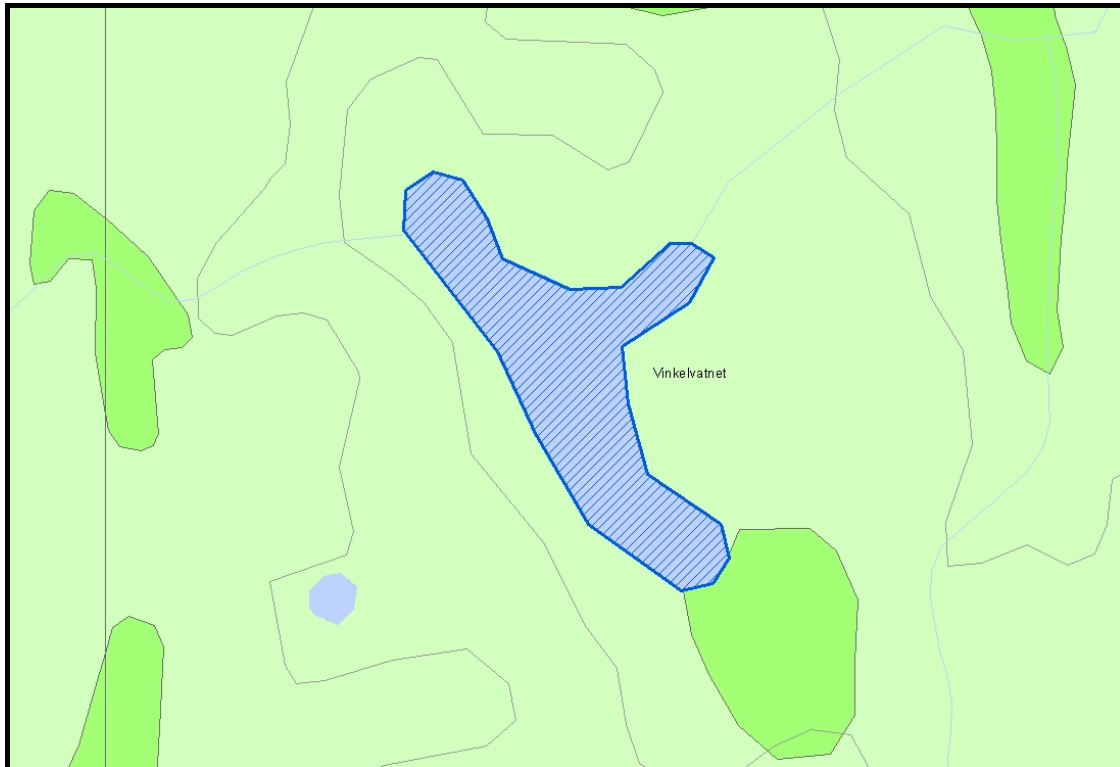
E10

C – lokalt viktig naturtype

130

34W DC 729 233

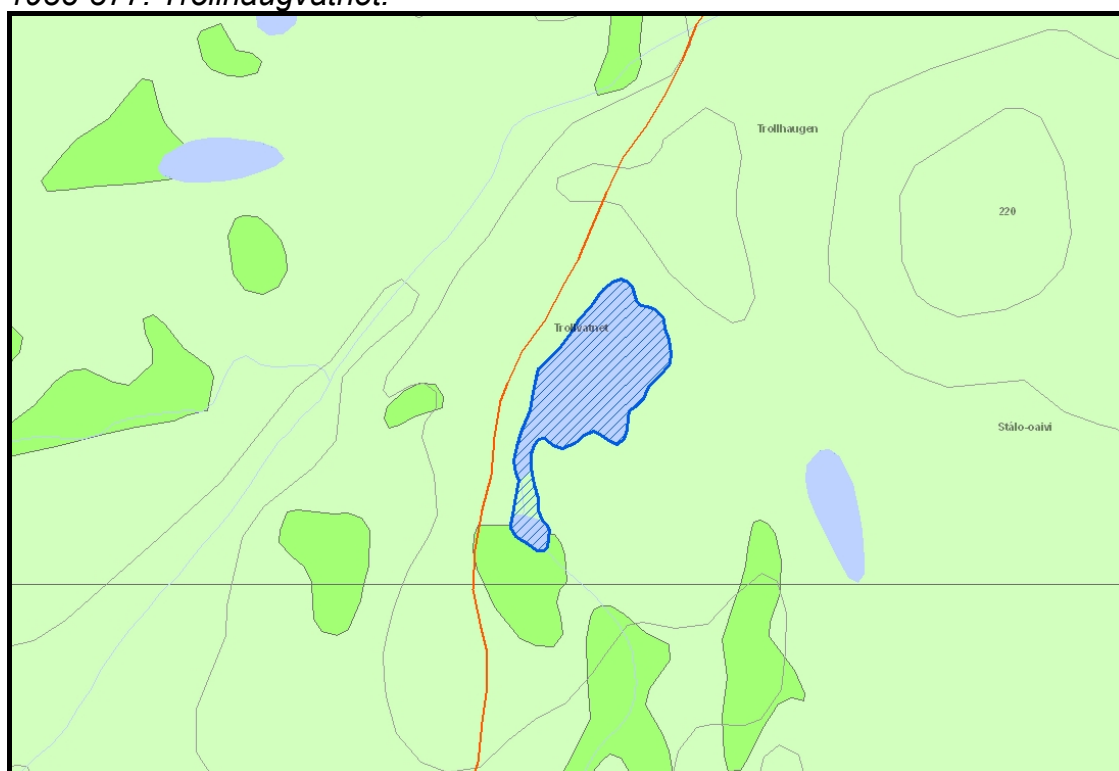
Opplysninger fra en hytteeier er gitt til Lyngen kommune om at vatnet var fisketomt. Her var det mye øyenstikkere og bunndyr. Stor vannkalv ble også observert.

1938-376. Vinkelvatnet.

Lokalitet	377 Trollhaugvatnet
Natur 2000	193810377
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvatn)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	164,5
UTM (WGS84)	34 W DC 770 227

Lokaliteten er et vatn med en forekomst av kvit nøkkerose.

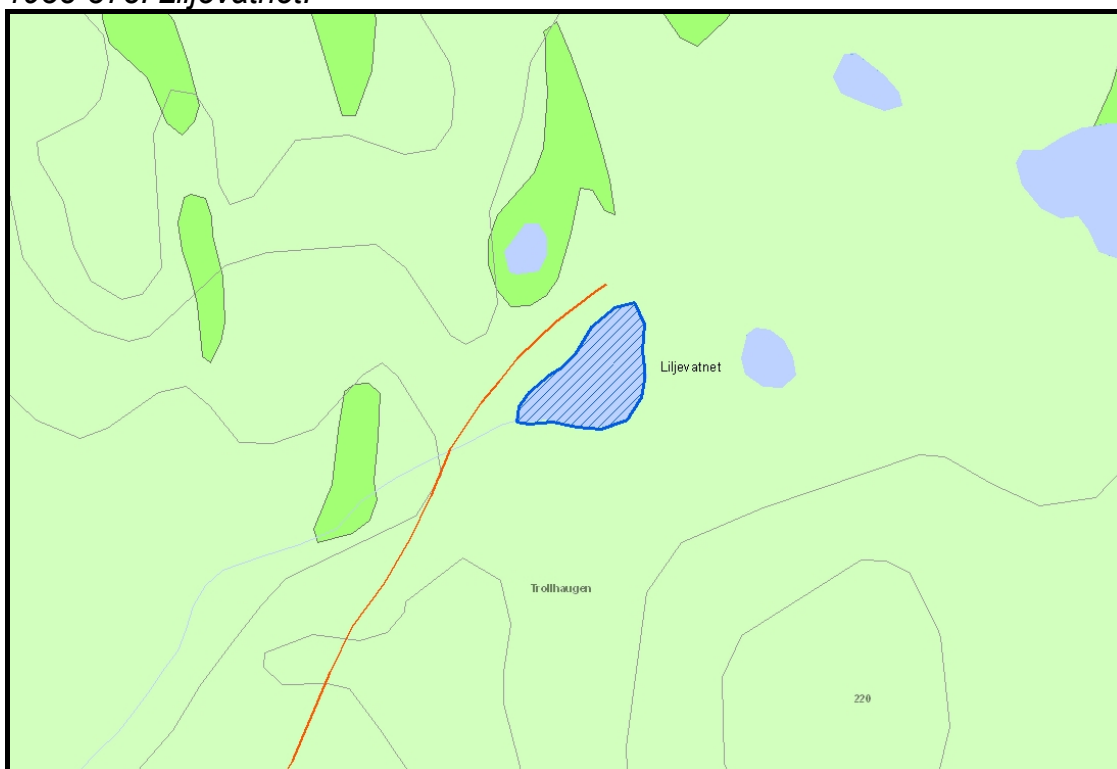
1938-377. Trollhaugvatnet.

Lokalitet	378 Liljevatnet
Natur 2000	193810378
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvatn)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	170
UTM (WGS84)	34W DC 722 230

Lokaliteten er et vatn med en forekomst av kvit nøkkerose.

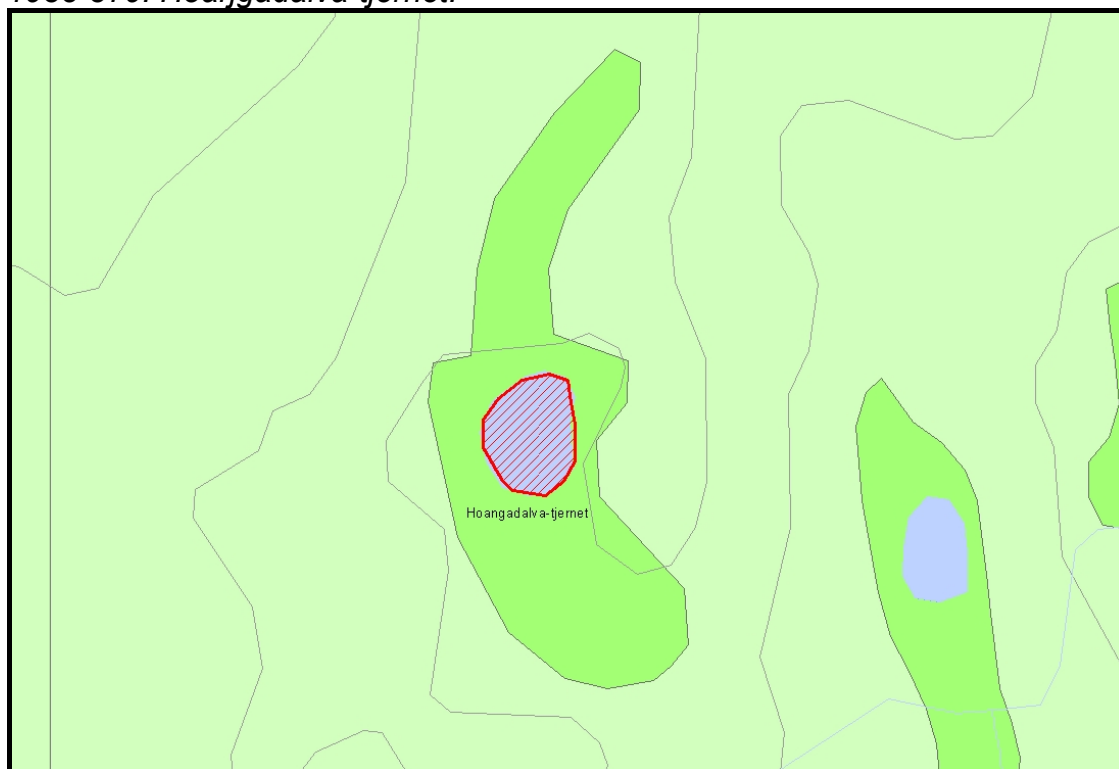
1938-378. Liljevatnet.

Lokalitet	379 Hoangadalva-tjernet
Natur 2000	193810379
Naturtype	H01
Naturtypekode	Andre viktige forekomster (ferskvatn)
Verdisetting	A – svært viktig naturtype
Høyde over havet (m)	135
UTM (WGS84)	34W DC 729 237

Lokaliteten er et tjern med en forekomst av kvit nøkkerose. Her hekker også smålom (*hensynskrevende*).

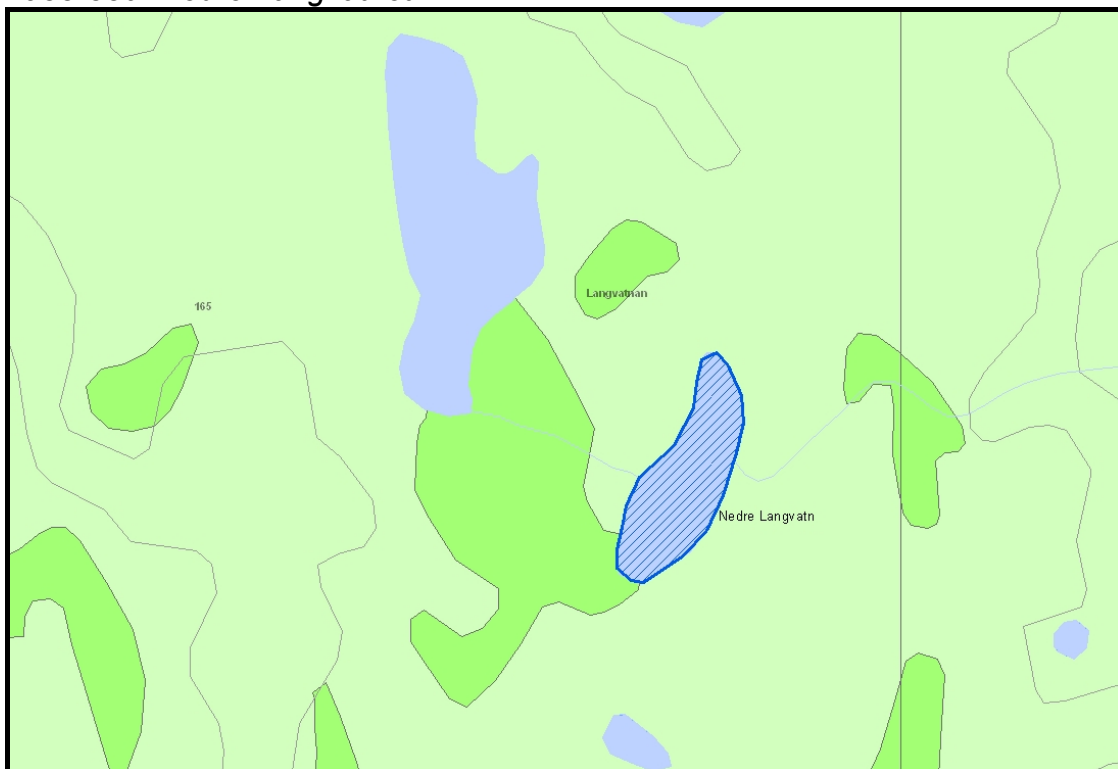
1938-379. Hoangadalva-tjernet.

Lokalitet	380 Nedre Langvatnet
Natur 2000	193810380
Naturtype	H01
Naturtypekode	Andre viktige forekomster (ferskvatn)
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	166
UTM (WGS84)	34W DC 725 234

Lokaliteten er et vatn med en forekomst av kvit nøkkerose.

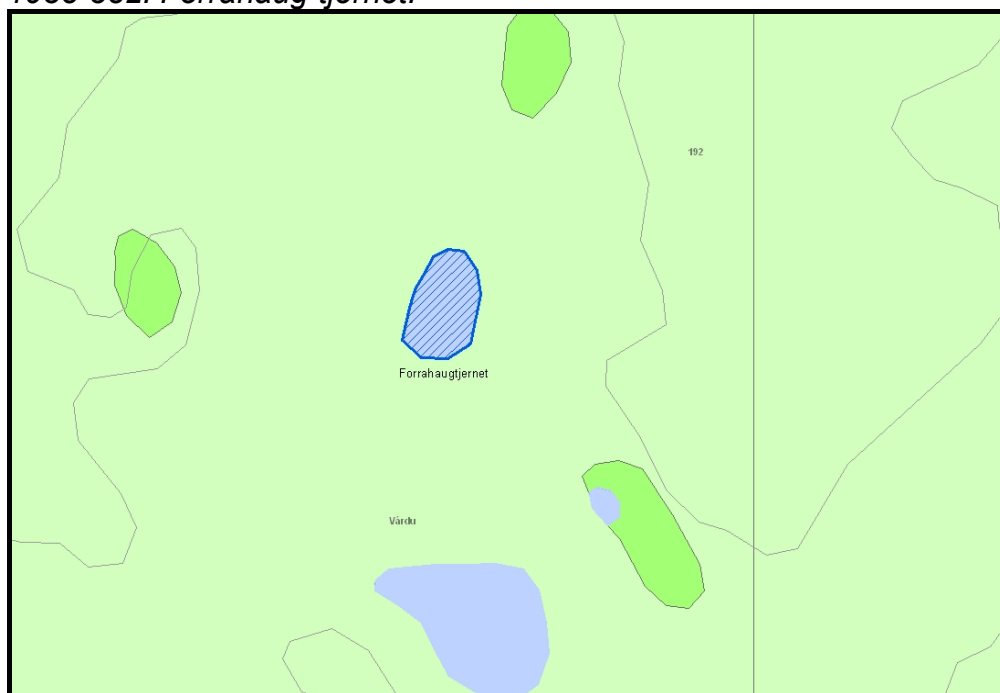
1938-380. Nedre Langvatnet.

Lokalitet	382 Forrahaug-tjernet
Natur 2000	193810382
Naturtype	H01
Naturtypekode	Andre viktige forekomster (ferskvatn)
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	175
UTM (WGS84)	34W DC 725 239

Lokaliteten er et lite tjern med en forekomst av kvit nøkkerose.

1938-382. Forrahaug-tjernet.

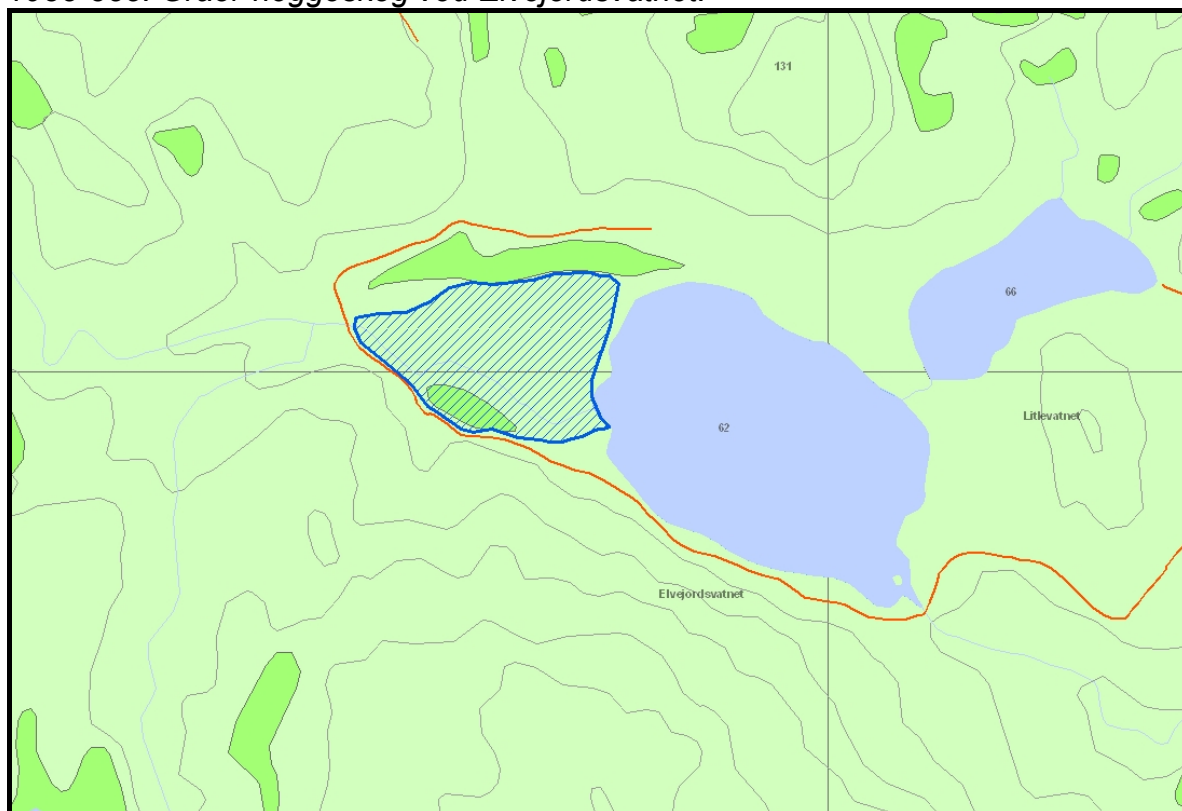

Kvit nøkkerose vokser i flere tjern i Vårdo-området. Foto Oddrun M. Skjemstad ©

Lokalitet	385 Gråor-heggeskog ved Elvejordsvatnet
Natur 2000	193810385
Naturtype	F05
Naturtypekode	Gråor-heggeskog
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	64
UTM (WGS84)	34W DC 724 255

Lokaliteten er en flommarksskog med innslag av bjørk. Det største arealet er nord for elva.

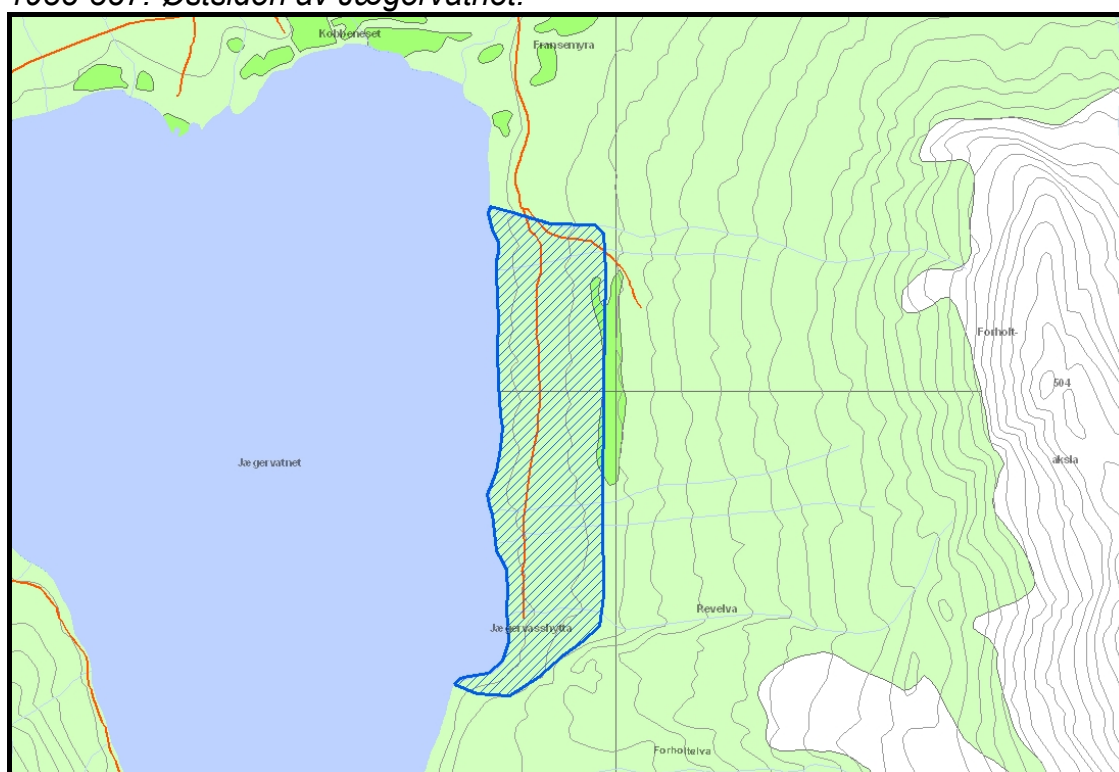
1938-385. Gråor-heggeskog ved Elvejordsvatnet.

Lokalitet	387 Østsiden av Jægervatnet
Natur 2000	193810387
Naturtype	F04
Naturtypekode	Bjørkeskog med høgstauder
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-60
UTM (WGS84)	34W DC 586 356

Lokaliteten er en høgstaudebjørkeskog som er dominert av strutseving, ballblom, skogstorkenebb og andre vanlige høgstauder. Undervegetasjonen er rik. En del av lokaliteten er beplantet med gran.

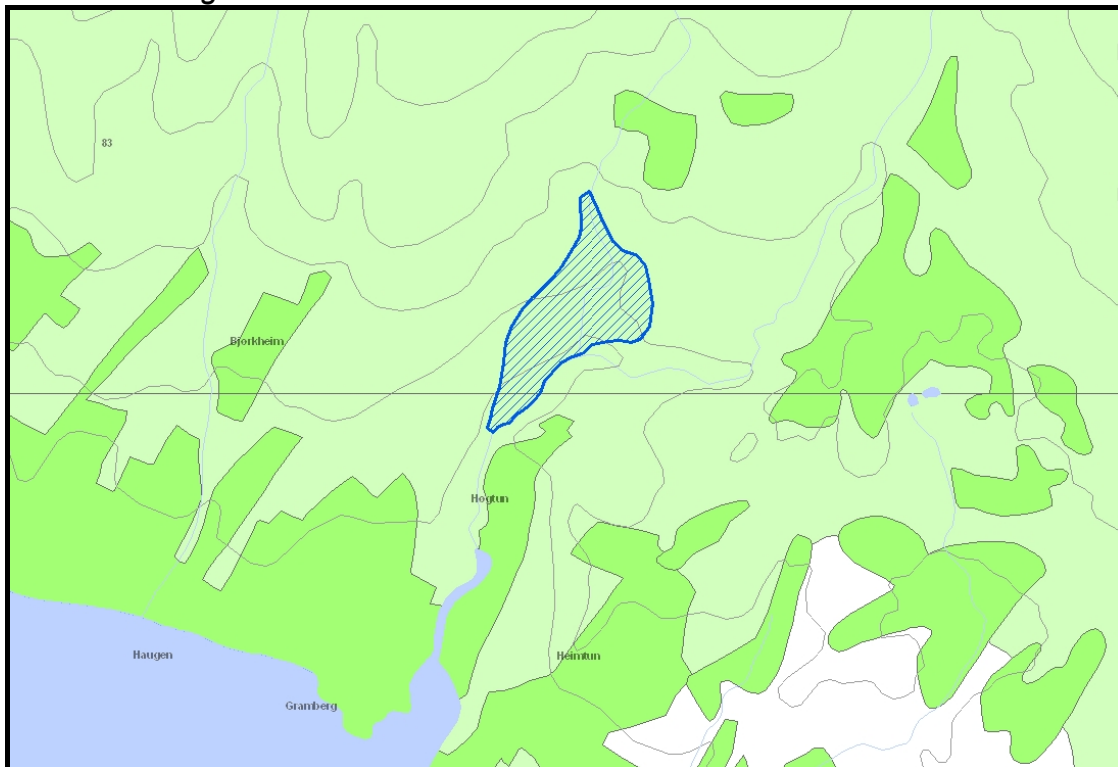
1938-387. Østsiden av Jægervatnet.

Lokalitet	388 Høgbakken
Natur 2000	1938103882
Naturtype	F04
Naturtypekode	Bjørkeskog med høgstauder
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	20-60
UTM (WGS84)	34W DC 560 240

Lokaliteten er en høgstaudebjørkeskog med innslag av or, rogn og selje/vierarter.

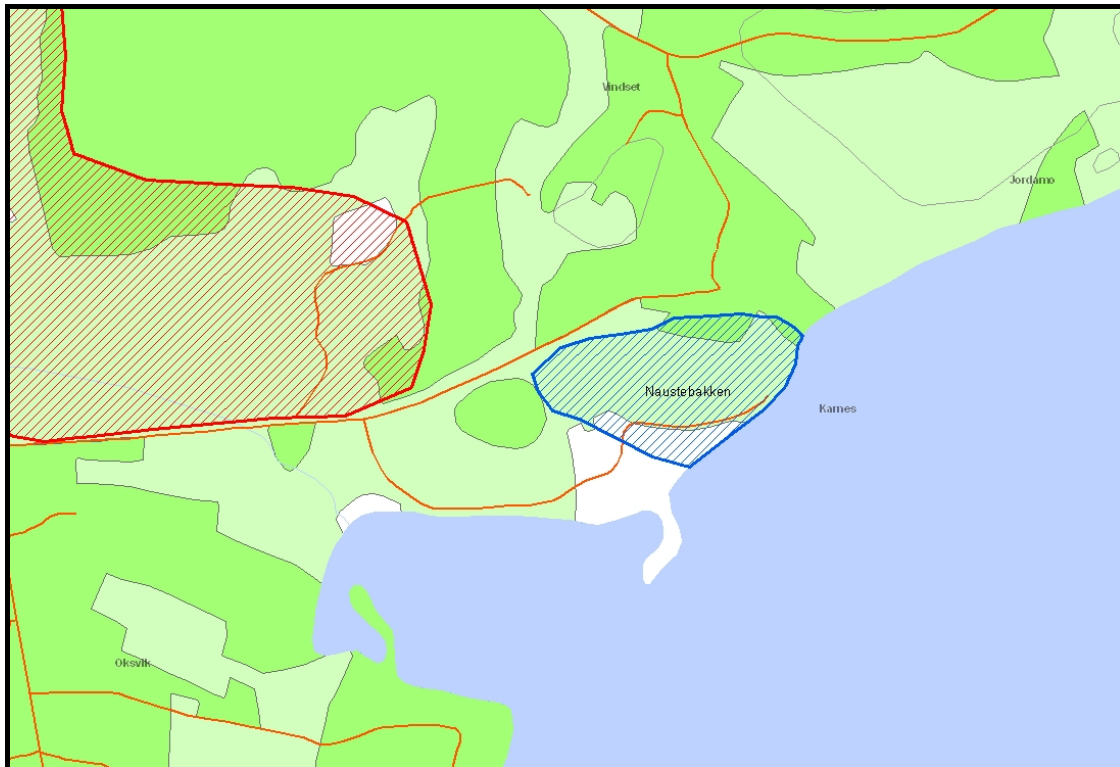
1938-388. Høgbakken.

Lokalitet	389 Naustebakken
Natur 2000	193810389
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-25
UTM (WGS84)	34W DC 705 147

Lokaliteten er en høgstaudebjørkeskog med et sørvendt berg.

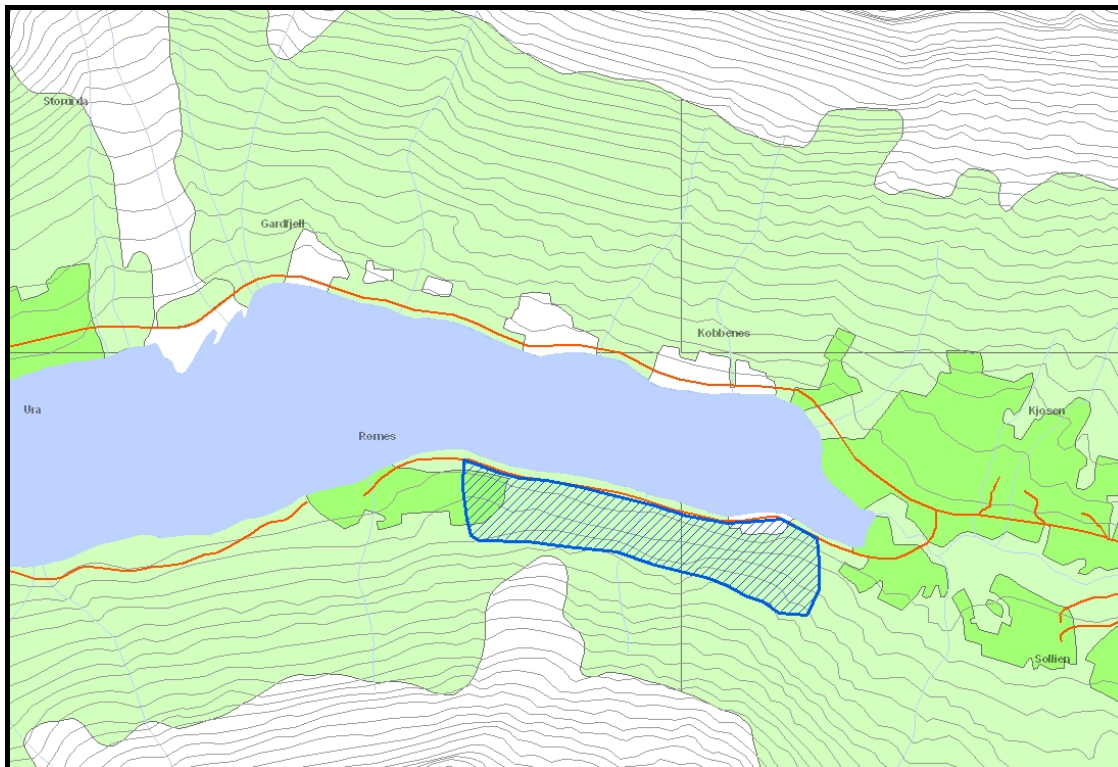
1938-389. Naustebakken.

Lokalitet	391 Rørnes-området
Natur 2000	193810391
Naturtype	F04
Naturtypekode	Bjørkeskog med høgstauder
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-50
UTM (WGS84)	34W DC 678 188

Lokaliteten er en høgstaudebjørkeskog med innslag av gråor.

1938-391. Rørnes-området.

Lokalitet

Natur 2000

Naturtype

Naturtypekode

Verdisetting

Høyde over havet (m)

UTM (WGS84)

392 Selnesåsen

1938103922

F04

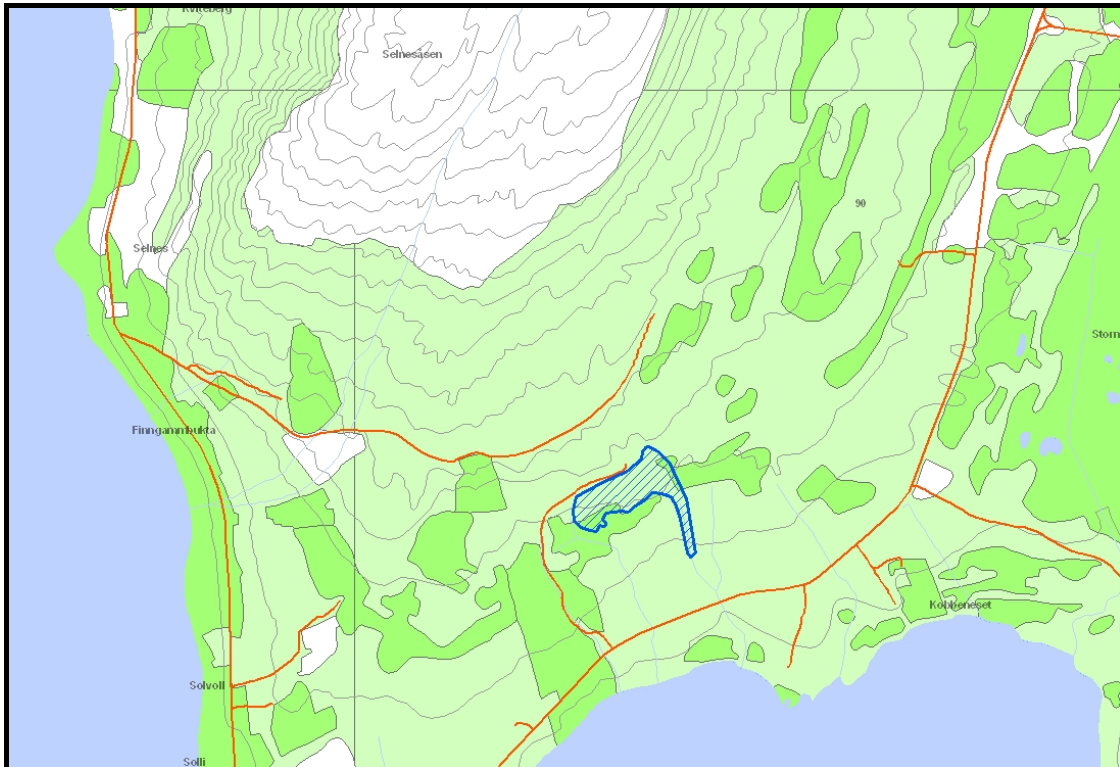
Bjørkeskog med høgstauder

C – lokalt viktig naturtype

60

34W DC 566 376

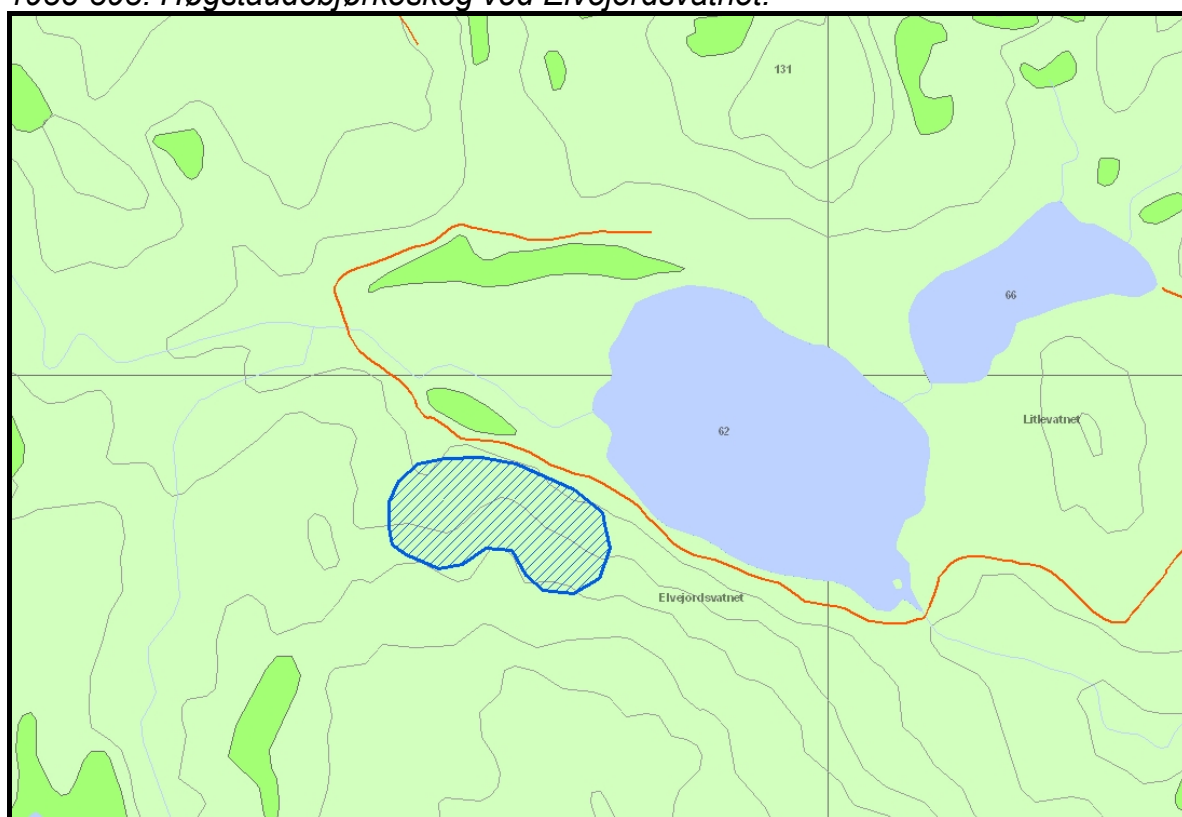
Lokaliteten er en høgstaudebjørkeskog.

1938-392. Selnesåsen.

Lokalitet	393 Høgstaudebjørkeskog ved Elvejordsvatnet
Natur 2000	19381010393
Naturtype	F04
Naturtypekode	Bjørkeskog med høgstauder
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	75-100
UTM (WGS84)	34W DC 724 253

Lokaliteten er en høgstaudebjørkeskog som er dominert av strutseving, ballblom og skogstorkenebb. Undervegetasjonen er rik.

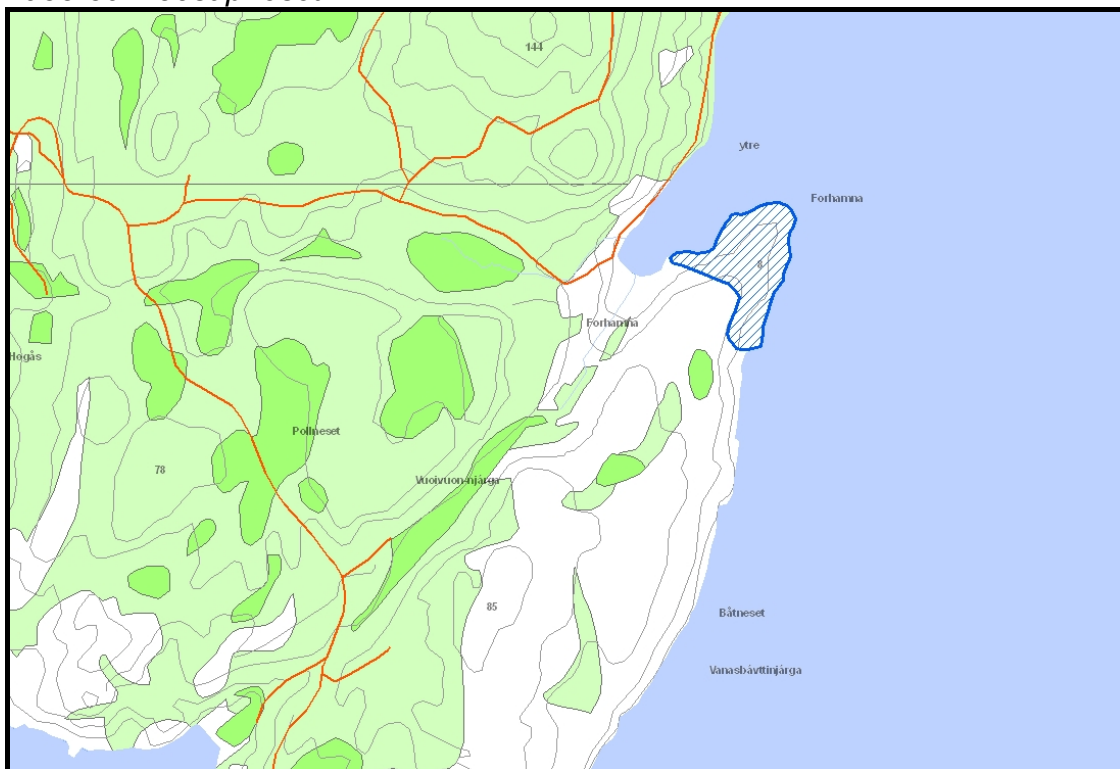
1938-393. Høgstaudebjørkeskog ved Elvejordsvatnet.

Lokalitet	394 Josapneset
Natur 2000	193810394
Naturtype	G09
Naturtypekode	Kalkrike strandberg
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-25
UTM (WGS84)	34W DC 703 075

Lokaliteten er et kalkrikt strandberg med mye reinrose. Området er sterkt preget av sauebeiting.

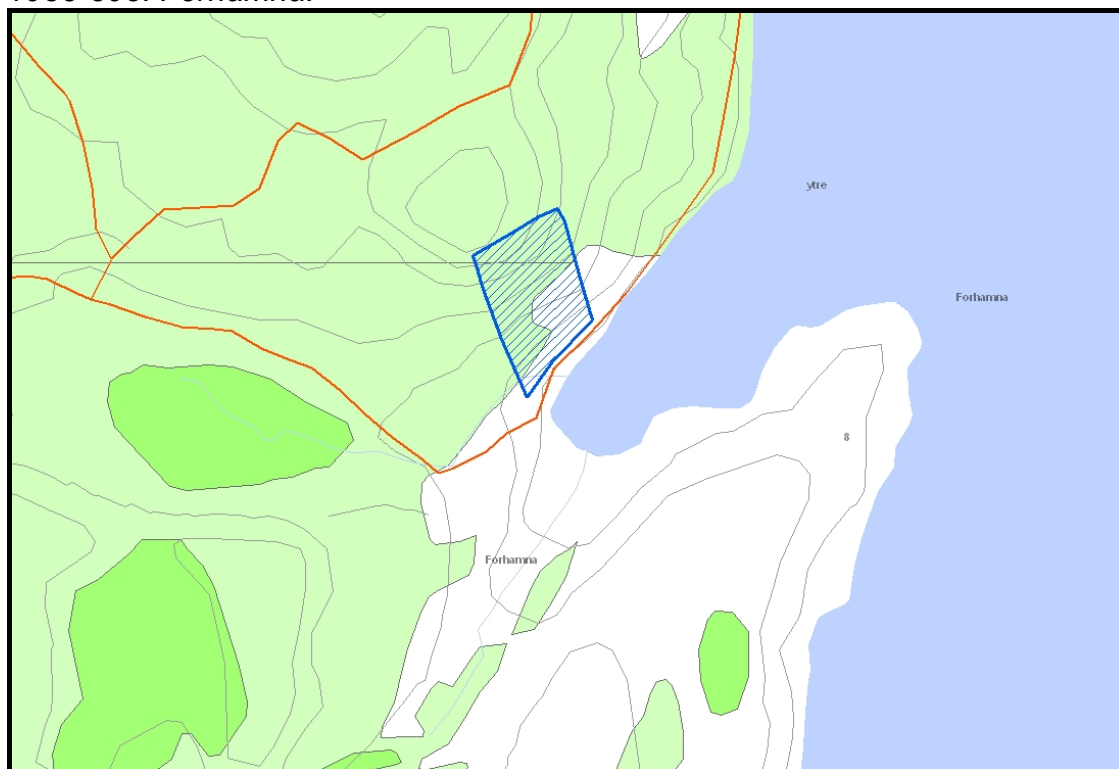
1938-394. Josapneset.

Lokalitet	395 Forhamna
Natur 2000	193810395
Naturtype	B01
Naturtypekode	Sørvendte berg og rasmarker
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-100
UTM (WGS84)	34W DC 700 075

Lokaliteten må undersøkes nærmere.

1938-395. Forhamna.

3.2 Viltområder

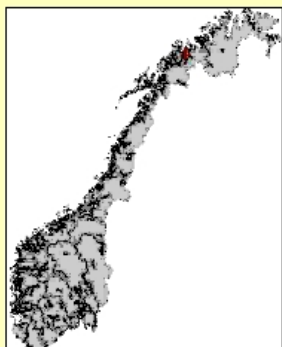
I Lyngen kommune er det påvist 10 prioriterte viltområder. Fem av disse har fått verdi svært viktige (A), fire viktige (B) og ett som lokalt viktig (C) viltområde. Områdene er vist i Kartvedlegg 2. Blant de prioriterte viltområdene er flere viktige særlig for vannfugl, noen er viktige for skogsfugl og andre igjen er viktige fordi de har et særlig rikt mangfold. Elg forekommer spredt utover i de skogkledde delene av kommunen og i noen av de prioriterte områdene er det også gjort vurdering for elg.

Viltopplysningene er lagt inn i Natur2000, men viltområdene er ikke det. Viltobservasjonene og de prioriterte viltområdene foreligger som SOSI-filer og på separat kartblad.

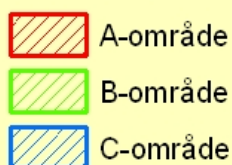

Elgen er avhengig av tette løvskogsområder for å komme seg gjennom vinterperioden. Foto: Karl-Birger Strann ©

Biologisk mangfold i Lyngen kommune

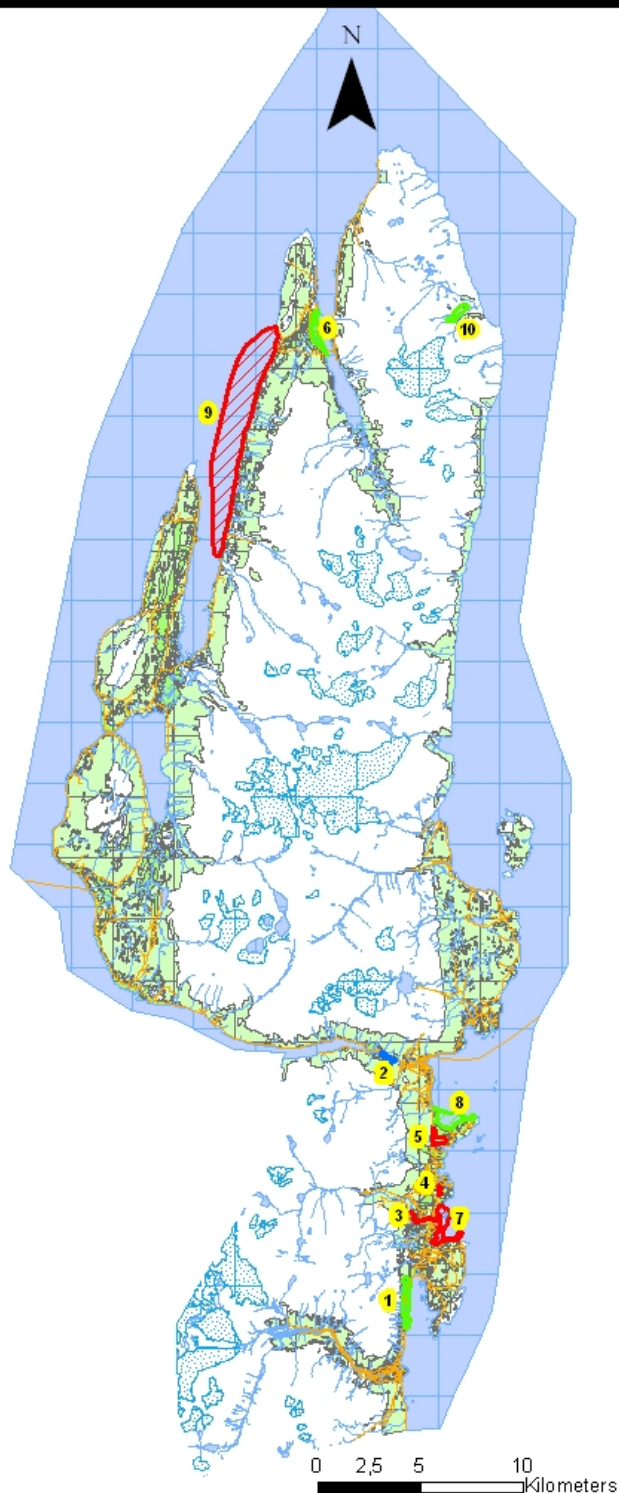

Viltområder

Viltområder i Lyngen kommune:

1. Pollfjellet (B)
2. Gjerdeelva (C)
3. Kvalvikelva (A)
4. Oksvik 2 (A)
5. Oksvik 1 (A)
6. Nord-Lenangen (B)
7. Kvalvikfjæra (A)
8. Karnesfjæra (B)
9. Veidal-Eidstranda (A)
10. Ytre Gammvikdalen (B)

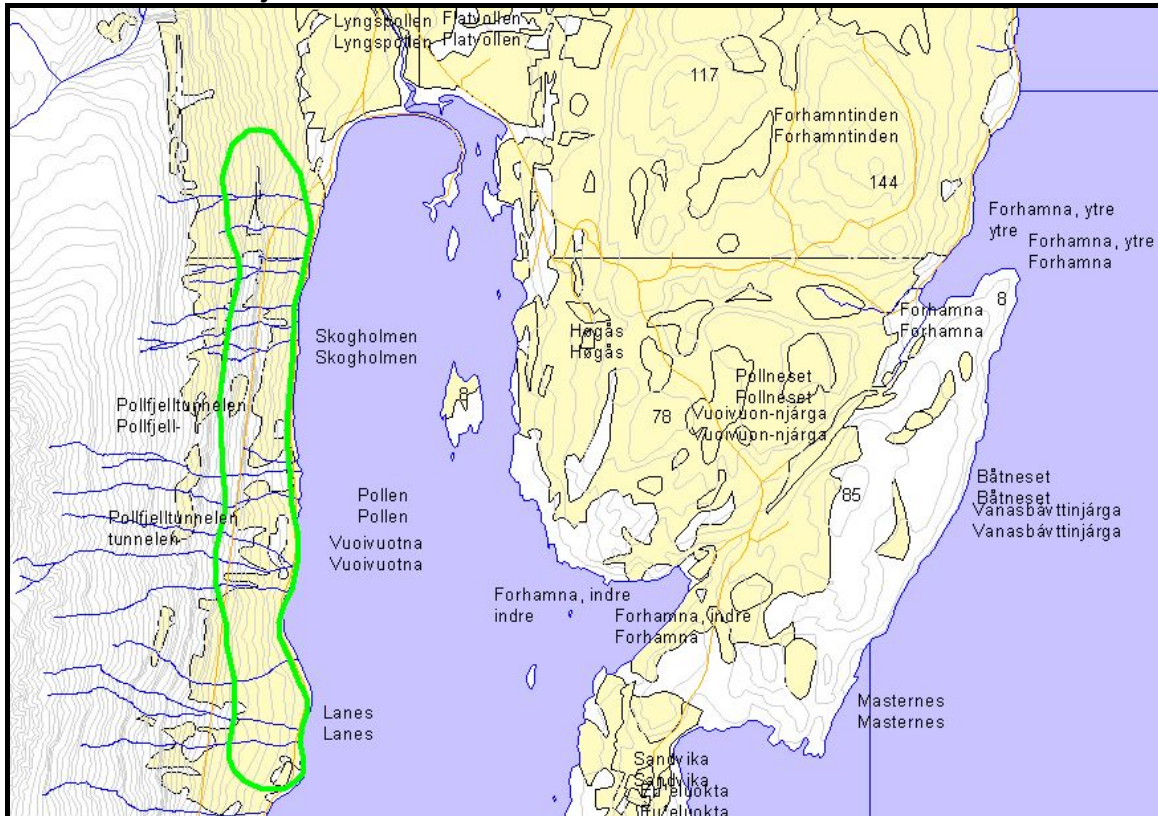

Prioritert viltområde 1 Pollfjellet

Verdisetting	B
Høyde over havet (m)	0-150
UTM (WGS84)	34W DC 673 060

Fuglefaunaen er rik med uvanlig høye antall av svarttrost, ringtrost, bergirisk, hagesanger og gransanger. Gjerdesmett hekker nesten årlig i området. Havørn (*hensynskrevende*) hekker i lia.

Viltområde 1. Pollfjellet.

Prioritert viltområde 2 Gjerdelva

Verdisetting	C
Høyde over havet (m)	5-30
UTM (WGS84)	34W DC 674 193

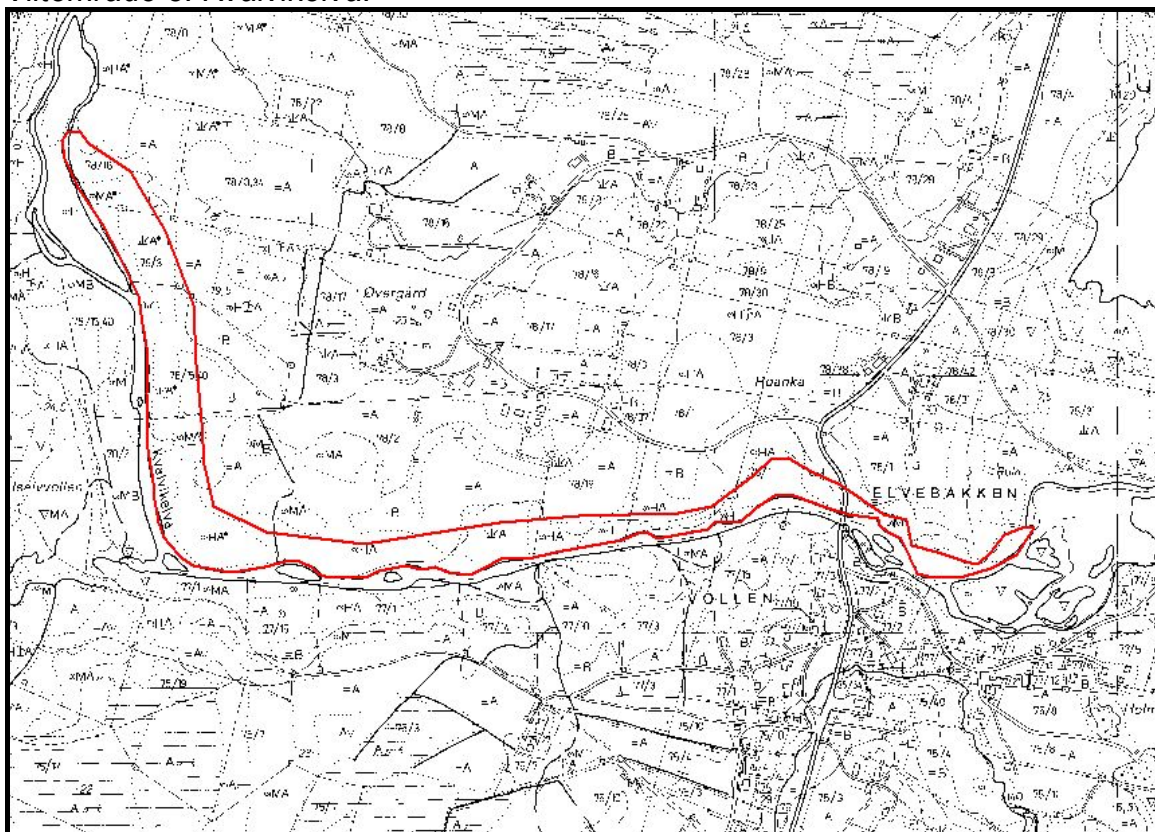
Gjerdelva har en rik spurvefuglfauna. Lokaliteten er et lokalt viktig hekkeområde for mange trostearter, for gråfluesnapper og andre sekundære hulerugere som svartkvit fluesnapper og kjøttmeis.

Viltområde 2. Gjerdelva.

Prioritert viltområde 3 Kvalvikelva

Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	1-15
UTM (WGS84)	34W DC 689 110

Fuglefaunaen er svært rik med mye trost og andre spurvefugler. Her hekker arter som dvergspett (*hensynskrevende*), flaggspett og en rekke sekundære hulerugere som kjøttmeis, blåmeis, fluesnappere og rødstjert. Her er også observert uvanlige store tetteheter av hekkende grønnfink.

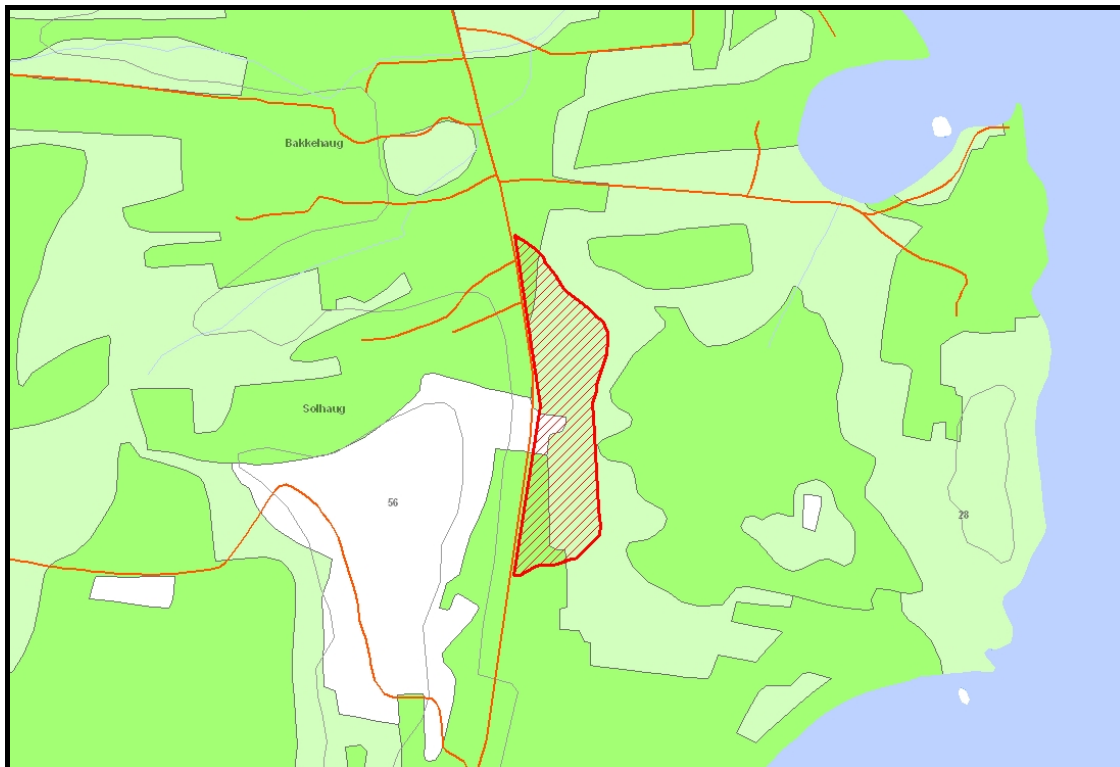
Viltområde 3. Kvalvikelva.

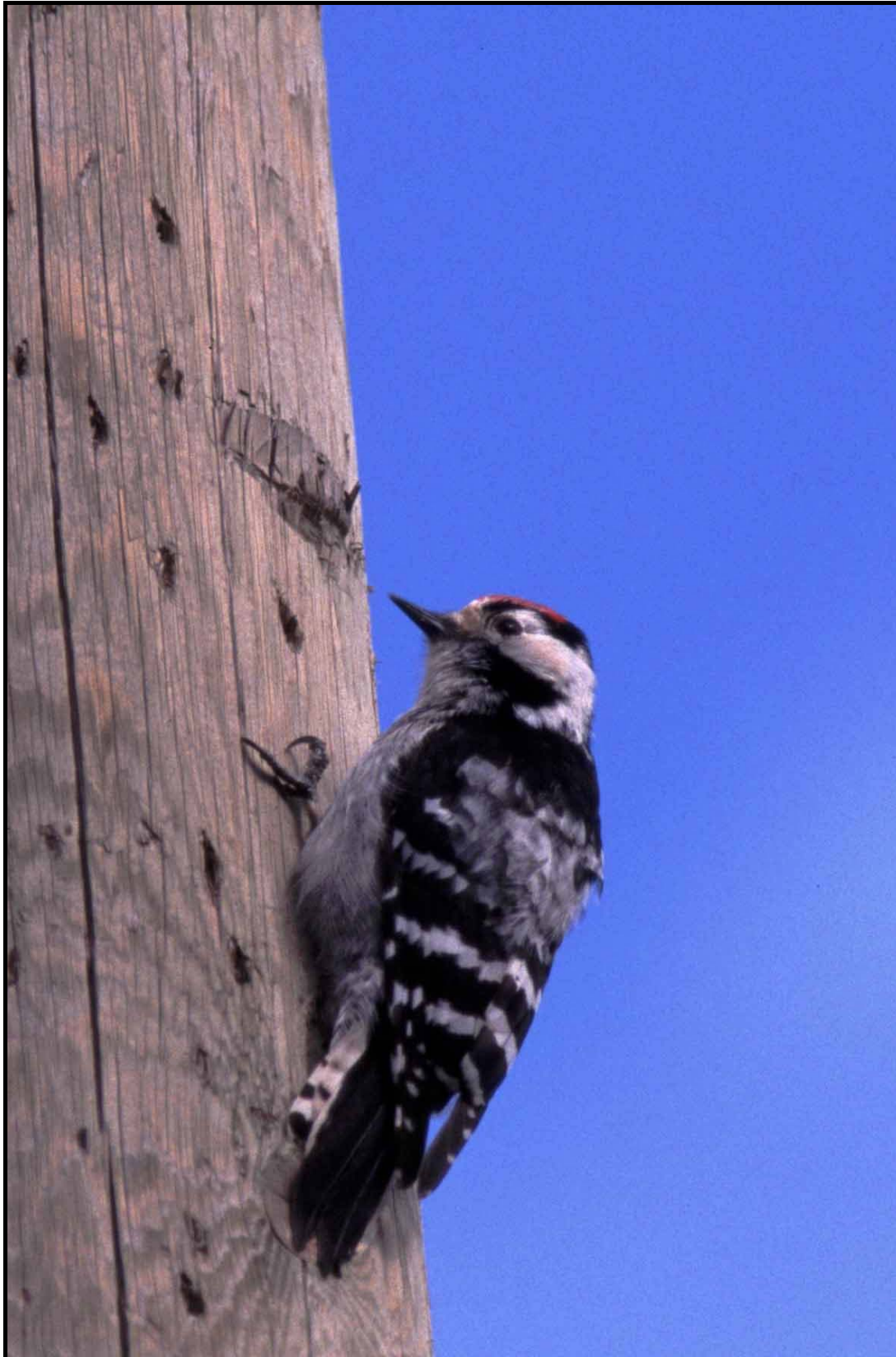
Prioritert viltområde 4 Oksvik 2

Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	10-20
UTM (WGS84)	34W DC 695 125

Fuglefaunaen er rik med store trostekolonier, men også innslag av mer varmekjære arter som gulsanger, munk og bøksanger. Dessuten er skogen hekkeområde for sekundære hulerugere ettersom både tretåspett, dvergspett (*hensynskrevende*) og flaggspett alle har hekket her og det finnes gamle reirhull.

Viltområde 4. Oksvik 2.

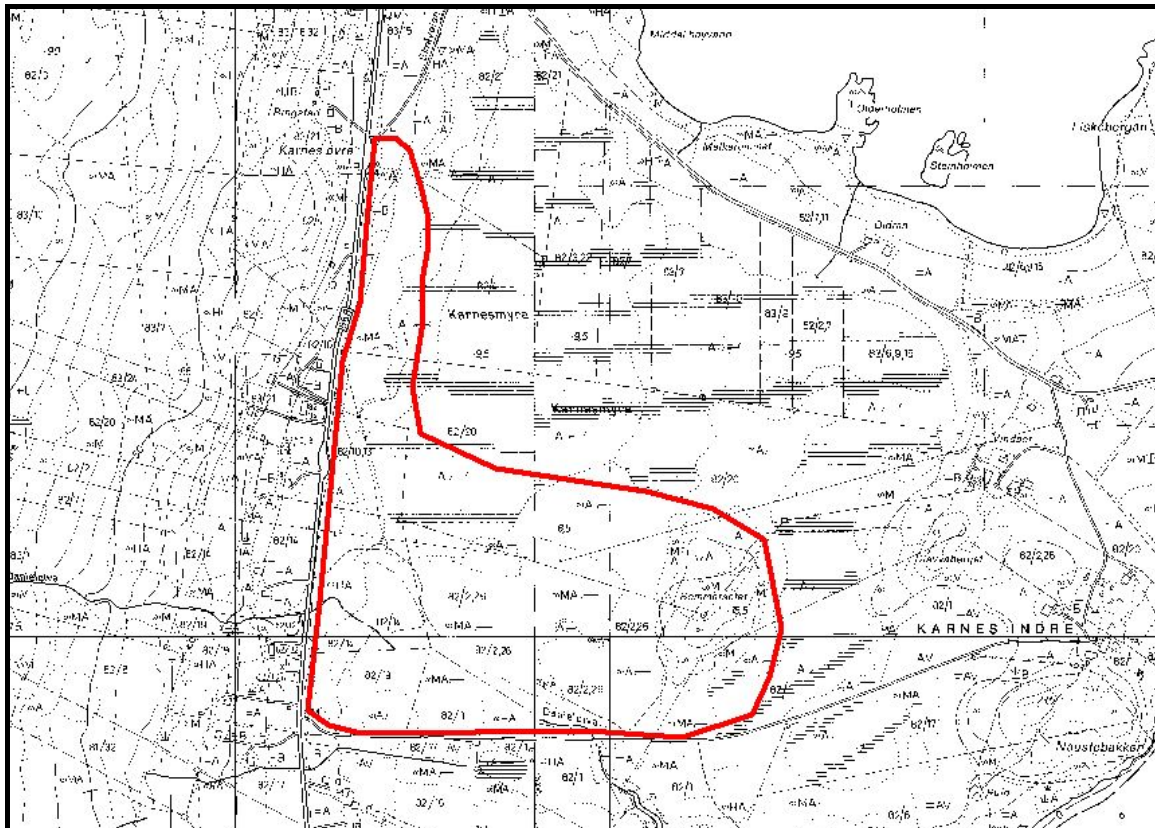
Den rødlistede dvergspetten (hensynskrevende) hekker i gammel løvskog der den finner mye død ved. Foto: Karl-Birger Strann ©.

Prioritert viltområde 5 Oksvik 1

Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	5-15
UTM (WGS84)	34W DC 695 145

Skogen er særlig rik på fugl, og tettheten av trost er stor. Arter som munk, hagesanger, gulsanger og børsanger er også påvist i skogen flere ganger. Trekryper og gråfluesnapper er også vanlige her. Dette området brukes mye av elg. Det er mye beitespor og liggeplasser etter elg i hele skogen.

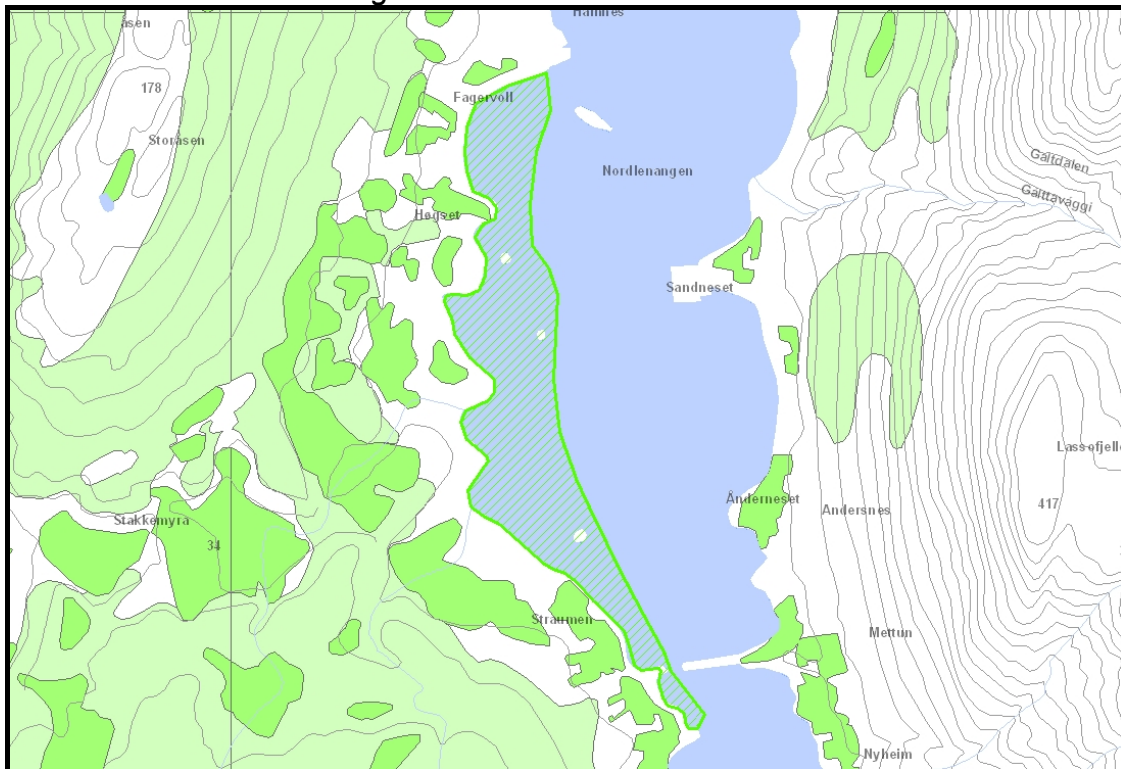
Viltområde 5. Oksvik 1.

Prioritert viltområde 6 Nord-Lenangen

Verdisetting	B
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 678 548

Dette er et langgrunt fjæreamråde som hovedsakelig består av mudderfjære. Fjæra er lokalt viktig for en rekke arter vannfugl som fjæreplytt (ansvarsart), gravender og en rekke andre ender. På våtrekket og i mytetida er det observert opp til 60 gravender i området og flere par hekker i tilknytning til denne lokaliteten.

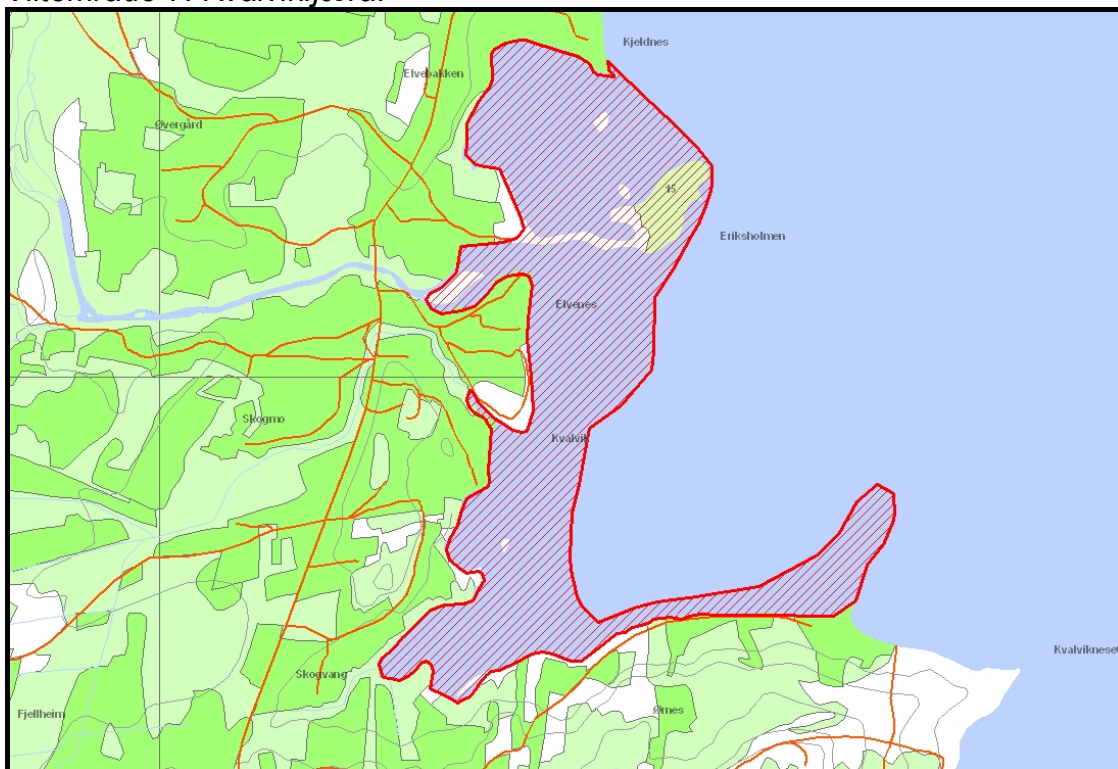
Viltområde 6. Nord-Lenangen.

Prioritert viltområde 7 Kvalvikfjæra

Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 697 110

Lokaliteten strekker seg fra utløpet av Kvalvikelva og nordover til Kjeldneset. Fjæra er i all hovedsak en stor mudderfjæra med noen mindre holmer og små øyer som faller tørr ved lavvann. Lokaliteten er særlig viktig for en rekke fuglearter både på trekk og i hekketida og i noen mindre grad som vinterområde. Det er observert flokker med tjeld på inntil 300 individer og småvaderflokker på høsten på inntil 400 individ, mest myrsnipe og sandlo.

Viltområde 7. Kvalvikfjæra.

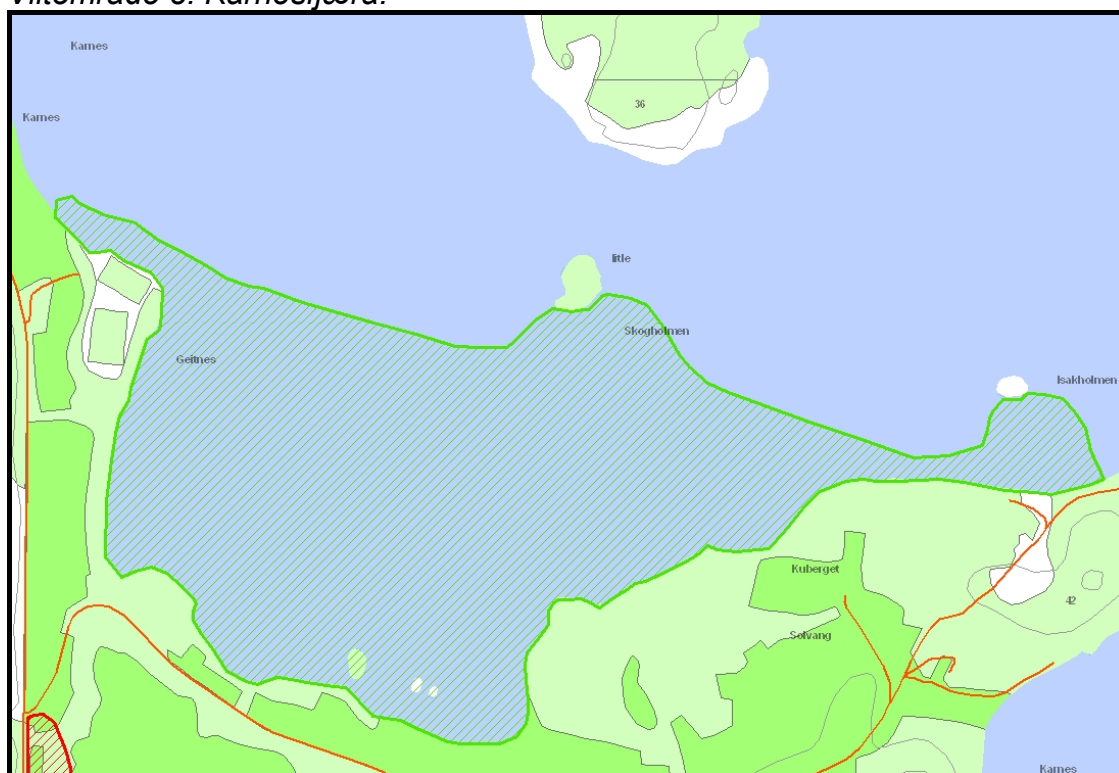

Prioritert viltområde 8 Karnesfjæra

Verdisetting	B
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 705 157

Denne lokaliteten ligger på nordsida av Karneset og består av ei langgrunn mud-
derfjære. Området brukes av en rekke fuglearter både på trekk og i hekketida.
Særlig viktig synes området å være i trekkperiodene og det er observert trekkflok-
ker av flere arter som tjeld (200 ind), hettemåse (40 ind), myrsnipe (150 ind) og
sandlo (80 ind). Dessuten raster gressender som stokkand, krikkand, brunnakke og
stjertand (*sjelden*).

Viltområde 8. Karnesfjæra.

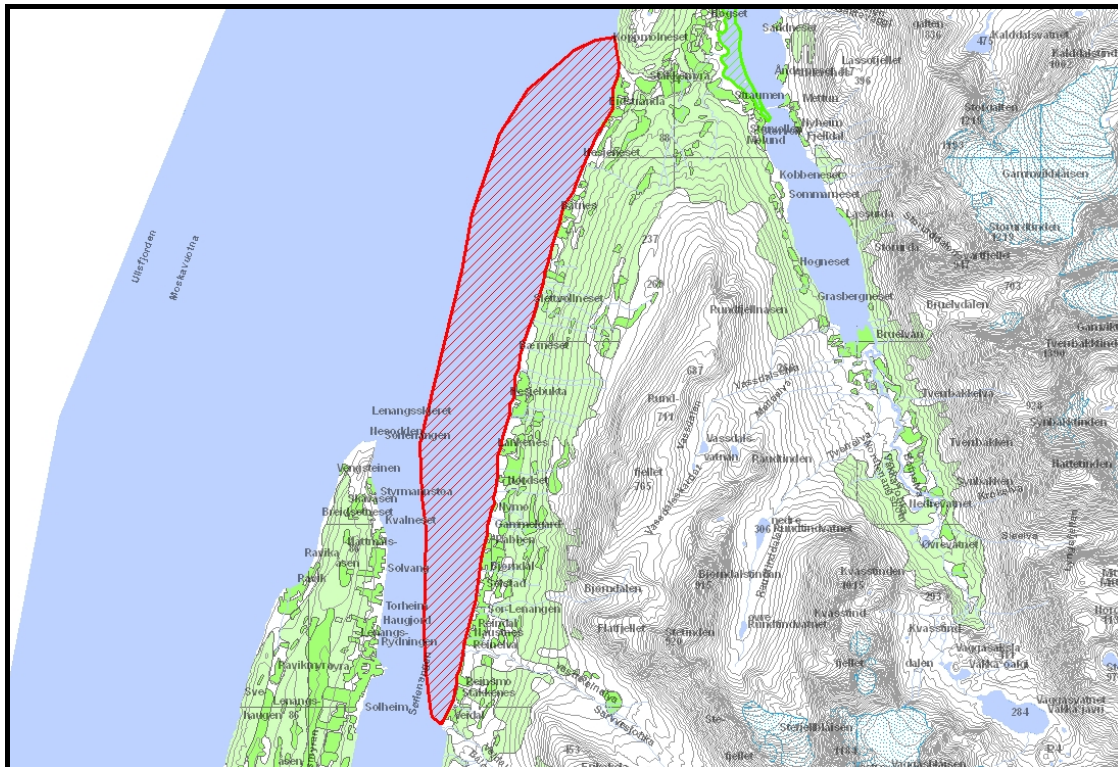

Prioritert viltområde 9 Veidal - Eidstranda

Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	34W DC 630 510

Dette er et stort, marint gruntvannsområde som er et nasjonalt viktig vinterområde for en rekke dykkfugler. Årlig overvintrer det flere titalls gulnebbblom (ansvarsart), noen få smålom (*hensynskrevende*), rundt 100 svartender (*bør overvåkes*), 200-400 sjøorrer (*bør overvåkes*) og noen hundre praktærffugler (ansvarsart). Området er også viktig for den lokale ærfuglbestanden og siland (ansvarsart).

Viltområde 9. Veidal – Eidstranda.

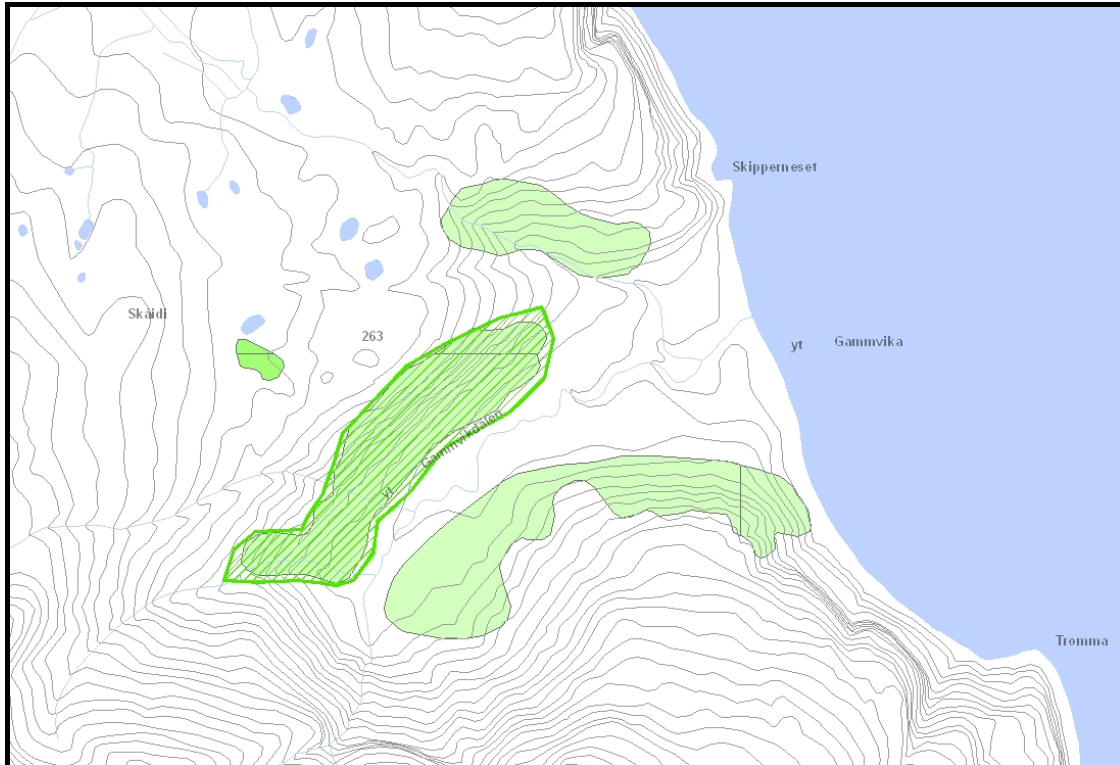

Prioritert viltområde 10 Ytre Gamvikdalen

Verdisetting	B
Høyde over havet (m)	40-200
UTM (WGS84)	34W DC 747 551

Fuglelivet er rikt med et særlig høyt antall spurvefugl. Dalen er også et viktig jaktområde for kongeørn. Berghamrene ovenfor dalen innehar også en alternativ hekkelokalitet for kongeørn.

Viltområde 10. Ytre Gamvikdalen.

3.3 Ferskvann

Lyngen kommune har en rekke ferskvannslokaliteter, men ingen av disse nådde opp i verdisetningen etter DN-håndbok 15. Dette betyr at det ikke er utpekt *prioriterte ferskvannslokaliteter* i kommunen etter håndboka. Flere vann og/eller tjern er imidlertid med i verdisetningen innefor *naturtyper* eller *viltområder*. I så måte vil noen ferskvannslokaliteter likevel bli verdsatt som A, B eller C-områder innefor disse temaene.

I arbeidet med ferskvann er det forsøkt å skaffe tilveie informasjon som kunne identifisere prioriterte ferskvannslokaliteter etter håndboka. Særlig fokus er satt på fiskeløse vann og tjern. Vi har fått fram en del informasjon om områder som muligens er fisketomme, men her har det vært vanskelig å få klarhet i om det tidligere har vært satt ut fisk her. I en del av disse har det blitt satt ut fisk tidligere uten at fisken har etablert seg. Det er ressurskrevende å sjekke ut slike opplysninger. I en del tilfeller krever det feltundersøkelser for å avklare dette. Vi har sjekket ut en del vann og tjern, men mange gjenstår. Arbeidet med å få oversikt over fiskeløse vann anbefales å bli fulgt opp i det videre arbeid med biologisk mangfold i kommunen.

3.4 Rødlisterarter

Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998 (DN1999a) danner grunnlaget for kartleggingen av sjeldne og truede arter innenfor kommunen. Kartleggingsarbeidet har påvist 17 rødlisterarter innenfor de undersøkte områdene i Lyngen. Disse er fordelt på 14 fuglearter og tre pattedyrarter. Det er ikke påvist rødlistede karplanter eller lav i Lyngen. Områdene er vist i et separat kartvedlegg som shape-filer levert til kommunen. Data er også lagt inn i Natur2000. I tillegg er det påvist noen regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter og lavarter.

I kommunen finnes flere rødlistede arter innenfor verneområdene. Disse er ikke regnet inn i denne rapporten som omhandler områder utenfor de etablerte verneområdene og i områder der planarbeid med vern pågår.

3.4.1 Nasjonalt rødlistede karplanter og lav

Det er ikke påvist rødlistede karplanter eller lav i Lyngen.

3.4.2 Sjeldne lav og karplanter i kommunen, men ikke rødlistede

Lungenever (*Lobaria pulmonaria*). I Lyngen forekommer arten i lommer med gammel løvskog og da særlig på selje, rogn og gråor, i noe mindre grad på gammel bjørk.

Engmarihand (*Dactylorhiza incarnata* spp. *incarnata*). Denne sjeldne arten er påvist på én lokalitet i Sør-Lenangen.

Lappmarihand (*Dactylorhiza lapponica*). Denne orkidéen er funnet på én lokalitet i Sør-Lenangen.

Breiull (*Eriophorum latifolium*). Arten er en forholdsvis sjelden og kalkkrevende art som er påvist seks steder i kommunen.

Åkerfaks (*Bromus arvensis*). Denne arten er kun påvist ett sted i kommunen i 1931.

Hodestarr (*Carex capitata*). Dette forholdsvis sjeldne starret er påvist tre steder i kommunen.

Dubbestarr (*Carex fuliginosa* ssp. *misandra*). Et forholdsvis sjeldent starr som er påvist kun to steder i kommunen.

Agnorstarr (*Carex microglochin*). Et sjeldent starr kun funnet to steder.

Alperublom (*Draba fladnizensis*). Arten er sjelden og er påvist kun to steder.

Lapprublom (*Draba lactea*). Arten er påvist kun ett sted i kommunen.

Snørublom (*Draba nivalis*). Arten er påvist kun to steder i kommunen.

Skavgras (*Equisetum hyemale*). Arten er funnet på fem steder i kommunen.

Tromsøyentrøst (*Euphrasia hyperborea*). Arten er påvist på tre lokaliteter.

Lappøyentrøst (*Euphrasia salisburgensis*). Arten er påvist på fem lokaliteter.

Dvergmaure (*Galium trifidum*). Arten er påvist tre steder i kommunen.

Småsoete (*Gentianella tenella*). Arten er påvist fire steder i kommunen.

Fjellmarigras (*Hierochloë alpina*). Arten er påvist to steder i kommunen.

Finnmarksiv (*Juncus arcticus* ssp. *arcticus*). Arten er funnet på to lokaliteter.

Dvergsyre (*Koenigia islandica*). Arten er funnet på kun en lokalitet.

Strandskolm (*Lathyrus japonicus*). Arten er funnet på to lokaliteter.

Hengefrytle (*Luzula parviflora*). Arten er påvist på to lokaliteter i kommunen.

Klåved (*Myricaria germanica*). Arten er påvist på fem lokaliteter i kommunen.

Reinmjelt (*Oxytropis lapponica*). Arten er påvist på to lokaliteter.

Lodnemyrkelegg (*Pedicularis hirsuta*). Arten er påvist på to lokaliteter.

Smalnøkleblom (*Primula stricta*). Arten er påvist på tre lokaliteter.

Grannsildre (*Saxifraga tenuis*). Arten er påvist på fire lokaliteter.

Sandfiol (*Viola rupestris* ssp. *rupestris*). Arten er kun påvist på en lokalitet.

Dverglodnebregne (*Woodsia glabella*). Arten er påvist på en lokalitet.

*Klåved er påvist på fem lokaliteter i Lyngen.
Foto: Karl-Birger Strann ©*

3.4.3 Nasjonalt rødlistede virveldyr

Fugl

Hønehauk (*Accipiter gentilis*). *Sårbar*. Arten hekker flere steder i kommunen.

Jaktfalk (*Falco rusticolus*). *Sårbar*. Arten hekker flere steder i kommunen.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*). *Sårbar*. Arten hekker på en kjent lokalitet i kommunen.

Sangsvane (*Cygnus cygnus*). *Sjelden*. Arten opptrer regelmessig på en lokalitet i kommunen.

Stjertand (*Anas acuta*). *Sjelden*. Arten er relativt sjelden og hekker flere steder i kommunen.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*). *Sjelden*. Arten hekker flere steder i kommunen.

Dvergspett (*Dendrocopus minor*). *Hensynskrevende*. Arten hekker fåtallig i gammel løvskog med betydelig innslag av død ved. Det er påvist flere hekke-lokaliteter innenfor kommunen.

Smålom (*Gavia stellata*). *Hensynskrevende*. Arten hekker på flere vann i kommunen. Arten bruker også flere vann som rasteplasser under vår- og høsttrekket.

Storlom (*Gavia arctica*). *Hensynskrevende*. Arten hekker på en del større vann innenfor kommunen. Arten bruker også flere større vann som rasteplasser under vår- og høsttrekket.

Havørn (*Haliaeetus albicilla*). *Hensynskrevende*. Arten hekker en rekke steder i kommunen.

Svartand (*Melanitta nigra*). *Bør overvåkes*. Arten hekker spredt innenfor kommunen, og opptrer i flokker under vårtrekket på lavereliggende vann.

Sjørorre (*Melanitta fusca*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og hekker i bra antall på en rekke vann. På ettersommeren myter også mindre flokker på flere vann.

Bergand (*Aythya marila*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og hekker i mindre antall innenfor kommunen.

Havelle (*Clangula hyemalis*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på en rekke vann under trekket, og er påvist hekkende med sikkerhet på flere vann i fjellet. Den opptrer også i store flokker på sjøen under vårtrekket.

Pattedyr

Jerv (*Gulo gulo*). *Sjelden*. Opptrer med jevne mellomrom i kommunen. Yngling ikke påvist i prosjektet.

Gaupe (*Lynx lynx*). *Bør overvåkes*. Opptrer med jevne mellomrom i kommunen. Yngling er påvist i kommunen.

Oter (*Lutra lutra*). *Bør overvåkes*. Arten er vanlig langs kyststripa. Den er også observert flere ganger langs bekker og elver i kommunen.

3.4.4 Nasjonale ansvarsarter

Karplanter

Skredarve (*Arenaria norvegica*). Denne forholdsvis sjeldne arten er funnet noen få steder i kommunen.

Kildeskjørbuksurt (*Cochlearia officinalis* ssp. *integrifolia*). Arten er forholdsvis sjelden og er påvist tre steder i kommunen.

Fjæresøte (*Gentianella detonsa*). Arten er funnet på to lokaliteter i kommunen.

Norsk vintergrønn (*Pyrola rotundifolia* ssp. *norvegica*). Arten er påvist på mange lokaliteter i kommunen.

Lapprose (*Rhododendron lapponicum*). Arten er påvist tre steder i kommunen.

Blindurt (*Silene uralensis* ssp. *apetala*). Arten er påvist på kun en lokalitet.

Kalkfiol (*Viola rupestris* ssp. *relicta*). Arten er funnet på en lokalitet i kommunen.

Fugl

Gulnebbblom (*Gavia adamsii*). Vinterbestand. Arten opptrer regelmessig i vinterhalvåret i de grunne kystområdene vest av Lenangen-halvøya.

Fjæreplytt (*Calidris maritima*). Vinterbestand. Arten opptrer tallrikt i de nordvestre delene av kommunen vinterstid.

Praktærfugl (*Somateria spectabilis*). Vinterbestand. Arten opptrer tallrikt i vinterhalvåret på kysten av Lenangen.

Fjæreplytt er en av flere norske ansvarsarter som overvintrer i store antall i kommunens vestre kystområder. Foto: Karl-Birger Strann ©.

Smålom er en av 14 rødlistede fuglearter som er påvist i Lyngen. Foto: Karl-Birger Strann ©

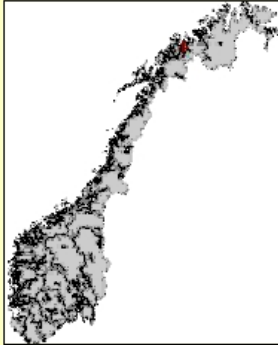
3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

På bakgrunn av de samlede påviste data fra deelementene naturtyper, viltområder, fersksvannslokaliteter og rødlistearter er det funnet frem til sammenveide områder – dvs. områder som er vurdert som spesielt viktige områder for biologisk mangfold innenfor Lyngen kommune. Disse områdene er igjen delt inn i tre viktighetskategorier på samme måte som inndelingen av naturtypene:

- A – Svært viktige
- B – Viktige
- C – Lokalt viktige

Det er påvist totalt 11 områder som er viktige for biologisk mangfold. Sju av disse er gitt verdi A – svært viktige områder for biologisk mangfold, mens fire områder er gitt verdi B – viktige områder for biologisk mangfold. Områdene er vist i Kartvedlegg 3.

Biologisk mangfold i Lyngen kommune

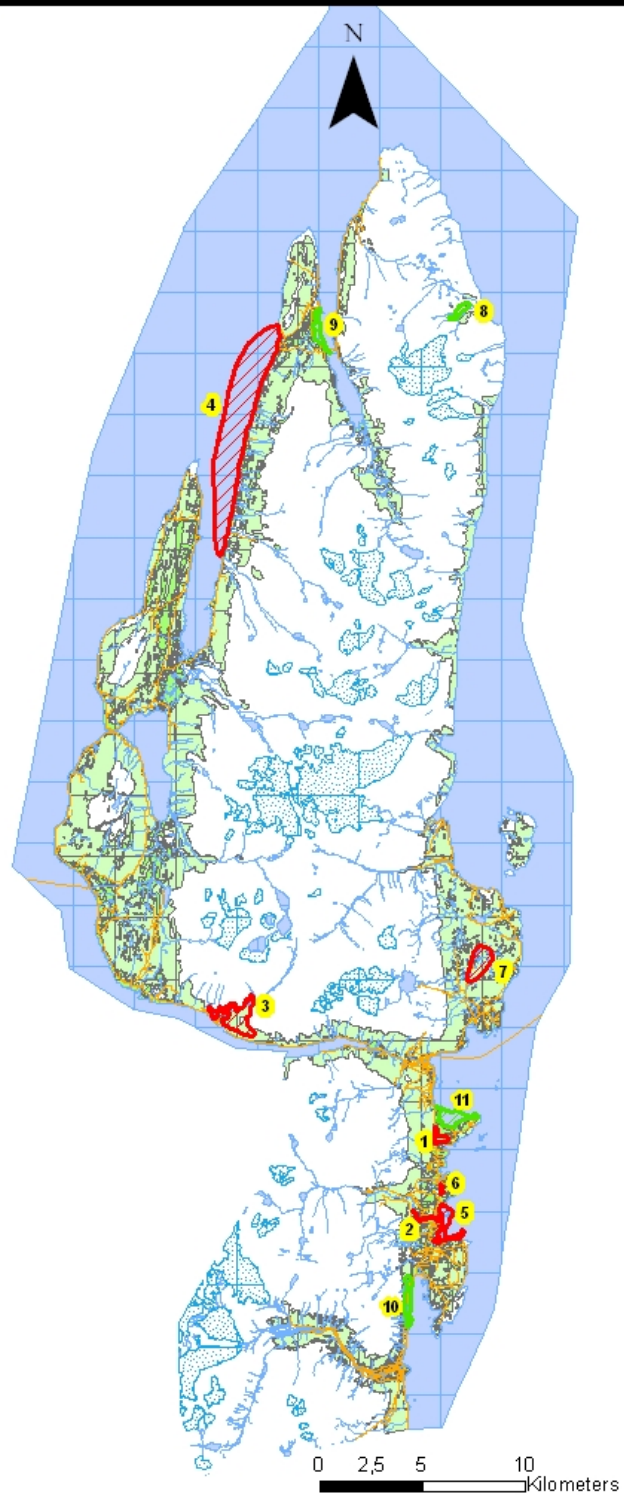

Sammenveid

Sammenveide områder:

1. Oksvik 1 (A)
2. Kvalvikelva (A)
3. Tyttebærdalen (A)
4. Veidal-Eidstranda (A)
5. Kvalvikfjæra (A)
6. Oksvik 2 (A)
7. Várdu-området (A)
8. Ytre Gammvikdalen (B)
9. Nord-Lenangen (B)
10. Pollfjellet (B)
11. Karnesfjæra (B)

3.5.1 De enkelte forvaltningsråd

Skogbruk. Det gis forslag til forvaltning av de skogsområdene som er identifisert til A og B-områder. Hovedsakelig gis det råd om det ikke skal tillates hogst i hele eller deler av området. De råd som gis baseres kun på skogøkologiske vurderinger og tar ikke hensyn til skogbruket som næring.

Andre aktiviteter. Ulike inngrep av infrastruktur som veier, kraftlinjer eller bygninger o.s.v. må vurderes i hvert enkelt tilfelle opp mot de kvaliteter vi har påvist i dette prosjektet. Masseuruttak, grøfting og/eller gjenfyllinger vil kunne ha stor negativ innvirkning på biologisk mangfold enten direkte gjennom inngrepet eller indirekte gjennom langtids effekter av negativ art. Et eksempel kan være en grøfting som langsomt drenerer et større våtmarkssystem som ikke er direkte berørt av selve grøftingen, men som likevel langsomt tømmes for vann. Slike effekter kan ha like stor negativ innvirkning på biologisk mangfold som et direkte arealinngrep i selve leveområdet/naturtypen.

Aktiviteter som friluftsliv drives i dag allerede i store deler av kommunen uten at vi vet om det stedvis kan ha negativ påvirkning på biologisk mangfold. Hvis ferskvannsfiske i spesielt sårbare områder øker i omfang i forhold til i dag, bør de viktigste viltområdene som har sky arter som lom hekkende, forsøkes skjermet mot denne aktiviteten fra issmeltingen til rundt 15. juli. Husdyr på beite kan fortsette som i dag.

Etter beskrivelsen av hvert enkelt sammenveid område, gis forvaltningsråd for noen av de aktuelle tema som er nevnt ovenfor.

3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd

1 Oksvik 1 – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

Dette er en særdeles rik løvskog med stor artsrikdom både med hensyn på flora og fauna. Lokaliteten er et svært viktig område for biologisk mangfold.

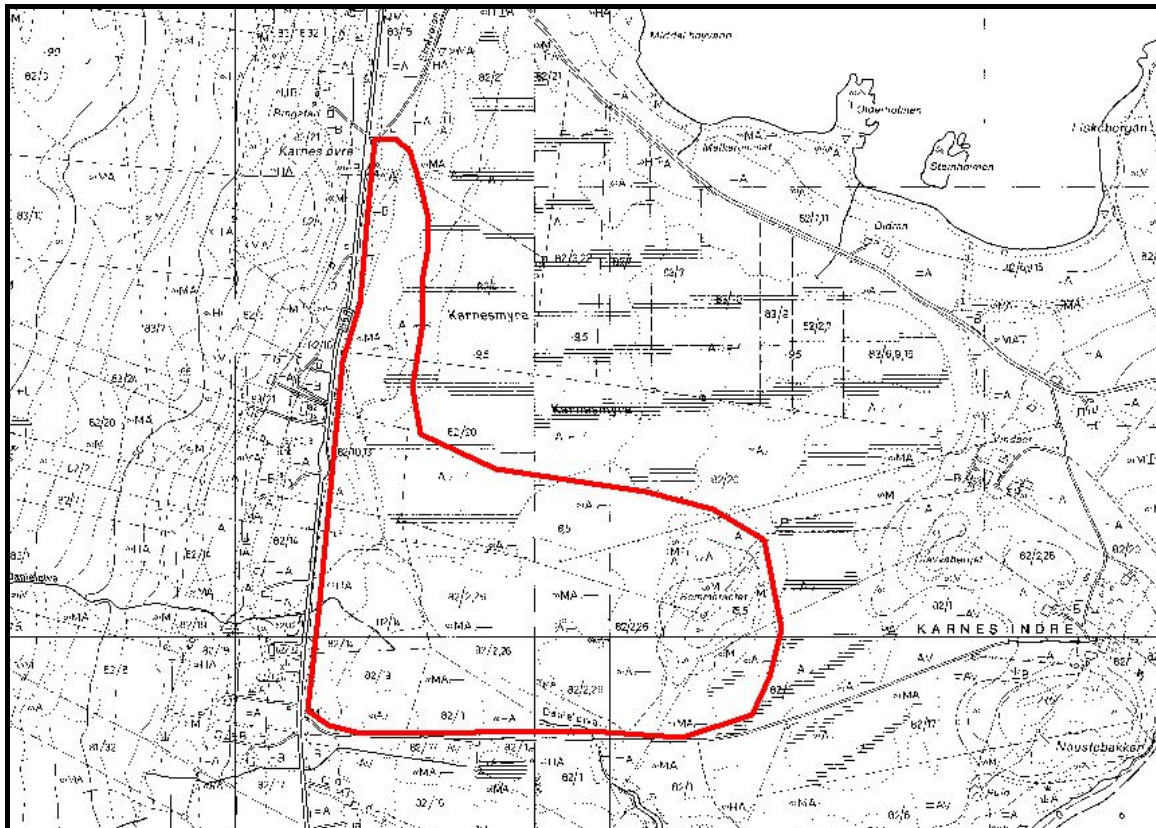
Forvaltningsråd:

Skogen må ikke hogges.

Det må ikke gjennomføres treslagsskifte.

Lokaliteten må ikke utsettes for ytterligere påvirkning av infrastruktur som veier, telefonlinjer eller lignende ettersom arealet er forholdsvis lite.

Sammenveid område 1. Oksvik 1.

2 Kvalvikelva – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

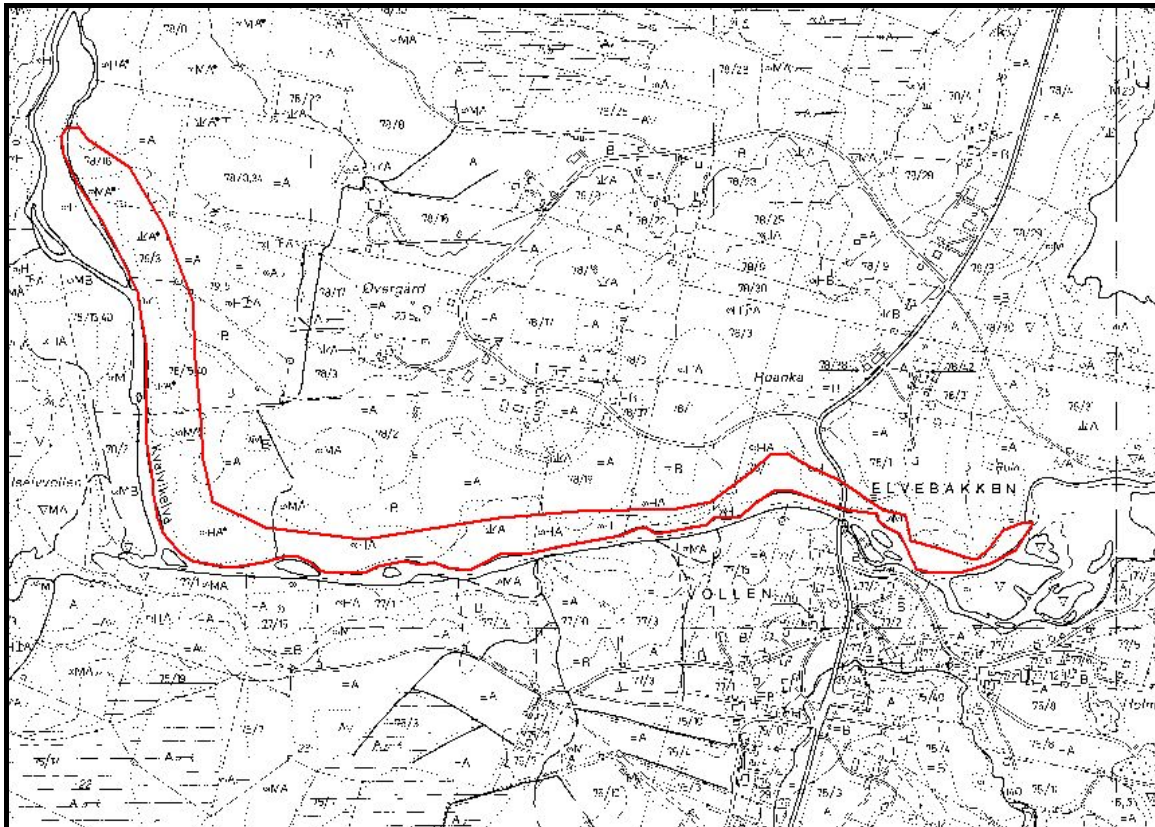
Lokaliteten er en frodig og artsrik flommarksskog. Området er et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Det må ikke hogges i lokaliteten.

Elva må ikke forbygges.

Sammenveid område 2. Kvalvikelva.

3 Tyttebærdalen – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

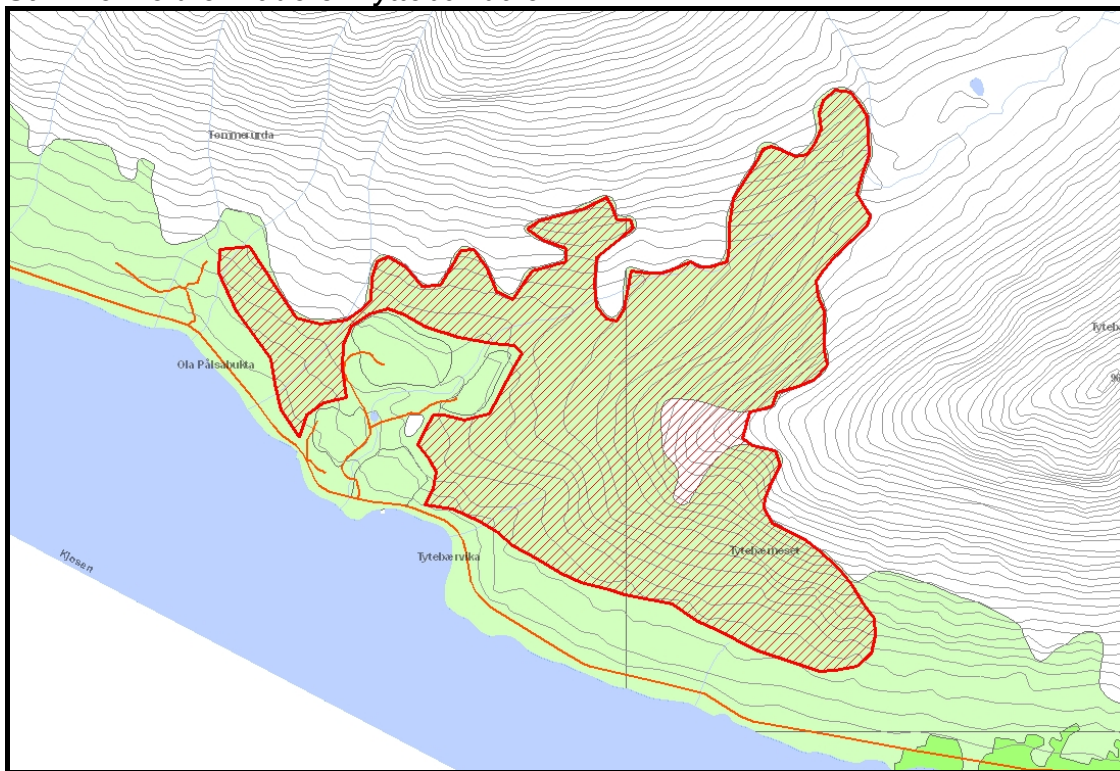
Lokaliteten består av en gammel og velutviklet kystfuruskog med en særpreget fauna. Området er et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Kystfuruskogen må ikke hogges.

Større arealinngrep i skogsarealet må unngås.

Sammenveid område 3. Tyttebærdalen.

4 Veidal - Eidstranda (Sør-Lenangen) – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

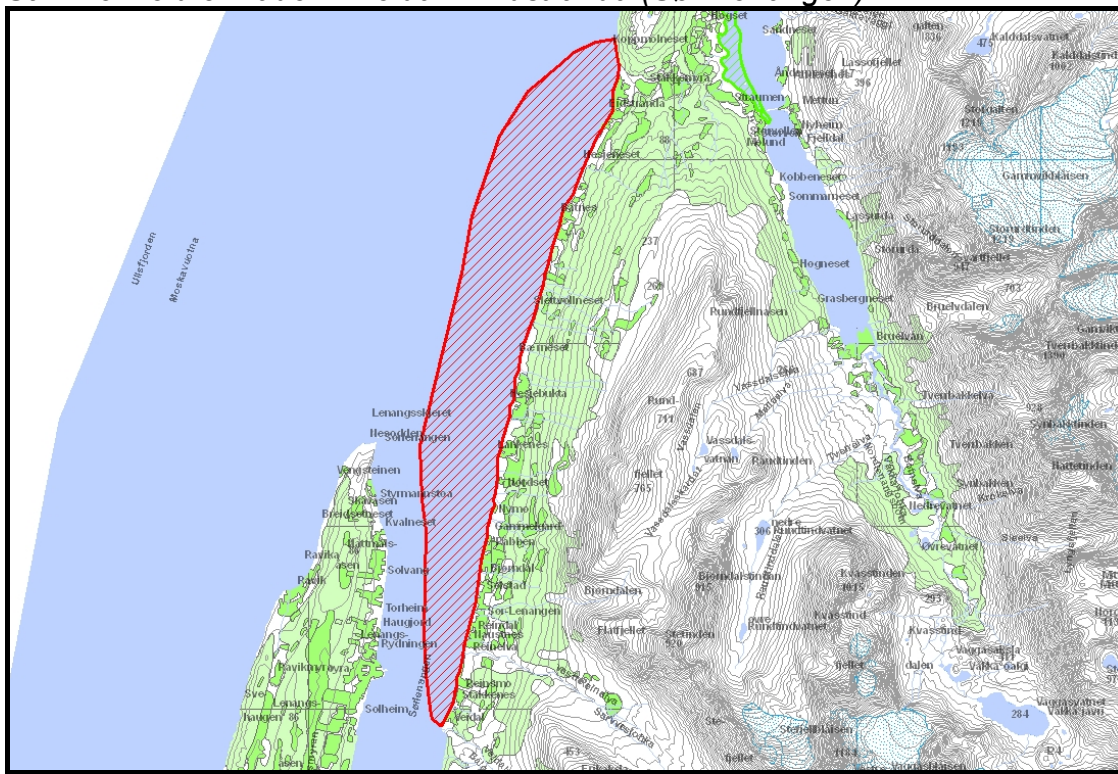
Denne lokaliteten er områdets viktigste overvintringsområde for en rekke rødlistede vannfugler samt flere norske ansvarsarter. Dette grunne havområdet er et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Det bør unngås å etablere oppdrettsanlegg i området.

Tradisjonelt fiske kan fremdeles foregå her.

Sammenveid område 4. Veidal – Eidstranda (Sør-Lenangen).

5 Kvalvikfjæra – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

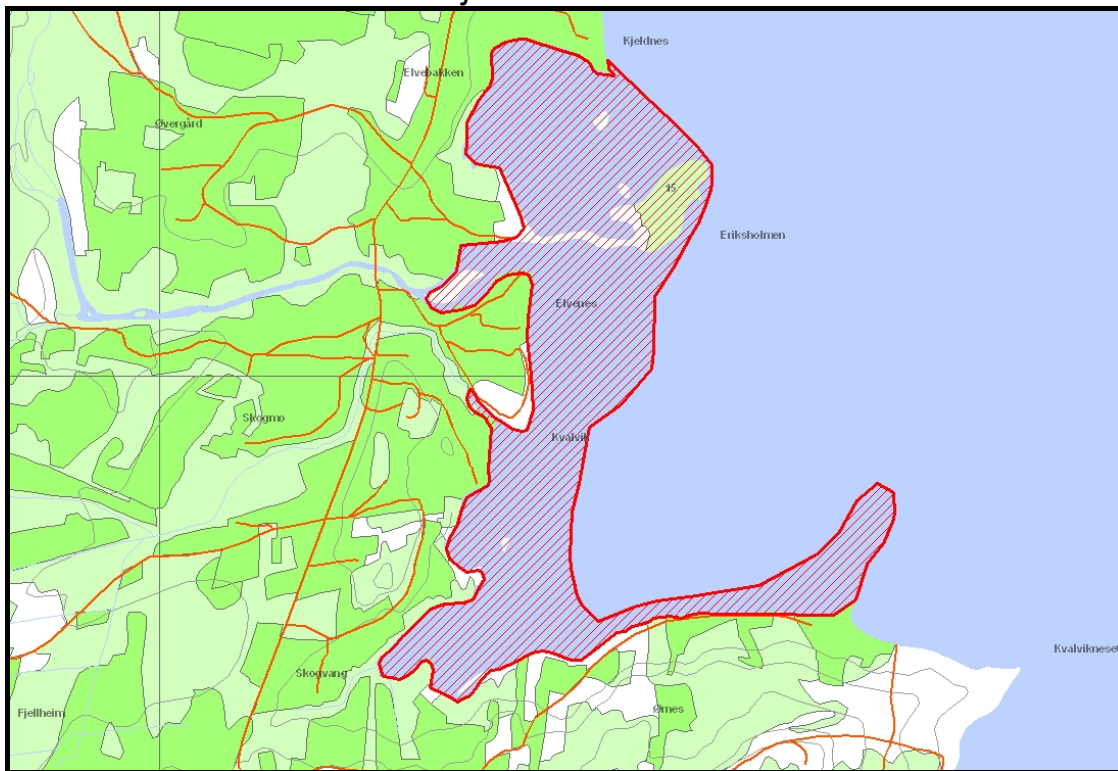
Denne lokaliteten er kommunens viktigste trekk- og rasteområde for store flokker av vade- og våtmarksfugler. Området er et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Fjæreområdet må ikke fylles ut for å etablere nytt landareal.

En må unngå å slippe ut for mye kloakk eller annet sigevann med for høye innhold av næringsstoffer.

Sammenveid område 5. Kvalvikfjæra.

6 Oksvik 2 – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

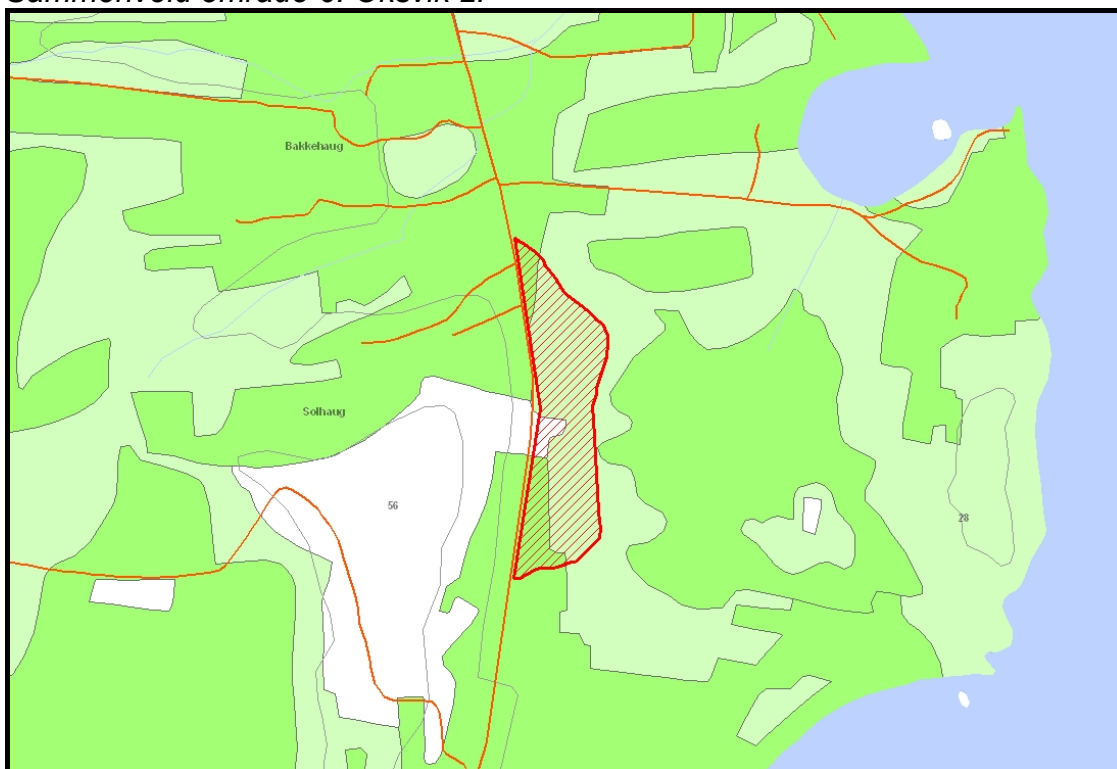
Denne rike løvskogslokaliteten er et særlig viktig leveområde for en rekke arter som i all hovedsak lever i skog med mye død ved. Området er et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Skogen må ikke hogges.

Det bør ikke dyrkes opp mer av den tilstøtende myra ettersom kantsonene mellom skogen og myra er særlig viktig å ivareta som leveområde for biologisk mangfold.

Sammenveid område 6. Oksvik 2.

7 Várdo-området – svært viktig område for biologisk mangfold (A).

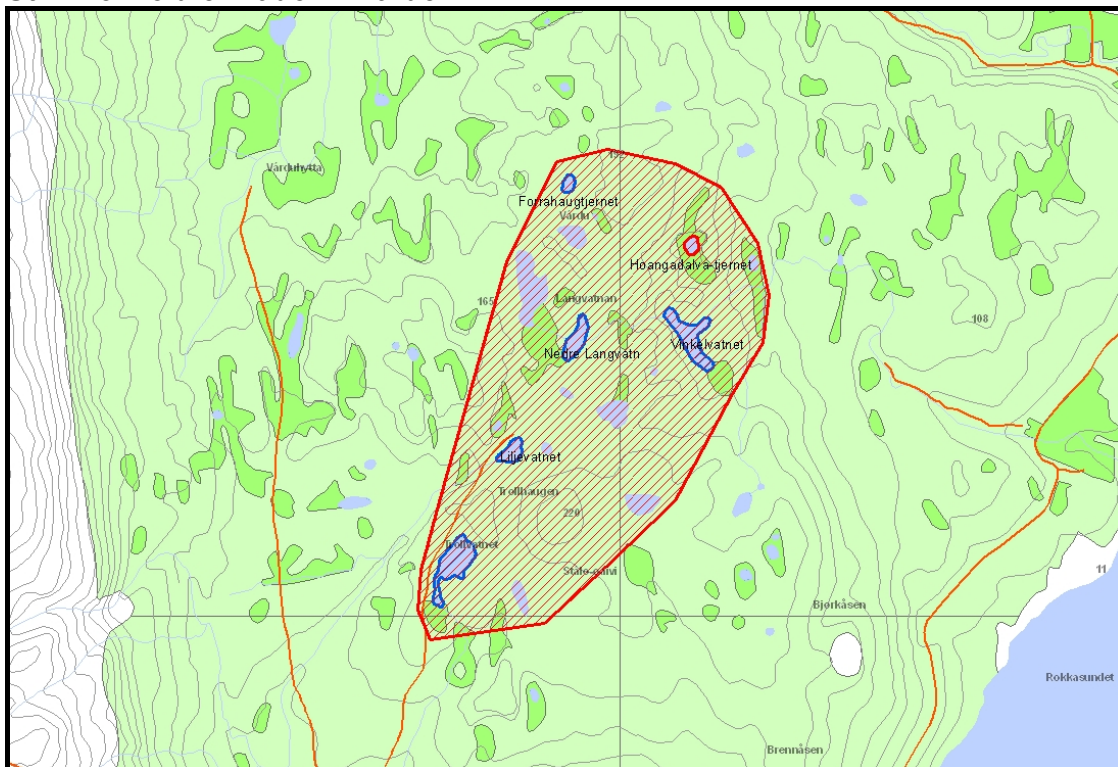
Dette området har en rekke rike skogstjern som sammen har en rekke kvaliteter som er svært sjeldne i regionen. På Várdo finner en nordgrensen i Norge for kvit nøkkerose. Lokaliteten er et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Tjernene med tilstøtende areal må ikke dreneres.

Bygging av hytter nær tjernene må unngås.

Sammenveid område 7. Várdo.

8 Ytre Gamvikdalen – viktig område for biologisk mangfold (B).

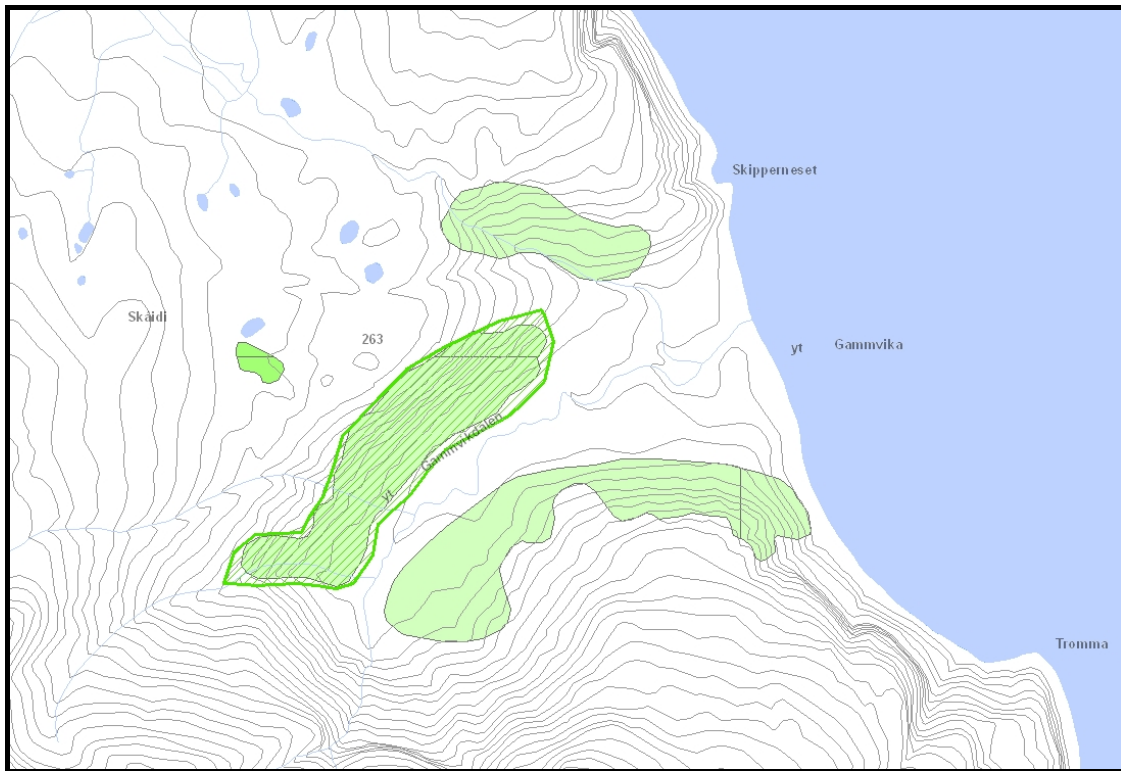
Lokaliteten er en isolert og gammel bjørkeskog med en rik fuglefauna. Området er viktig for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Skogen må ikke hogges.

Det bør unngås å bygge hytter i området.

Sammenveid område 8. Ytre Gamvikdalen.

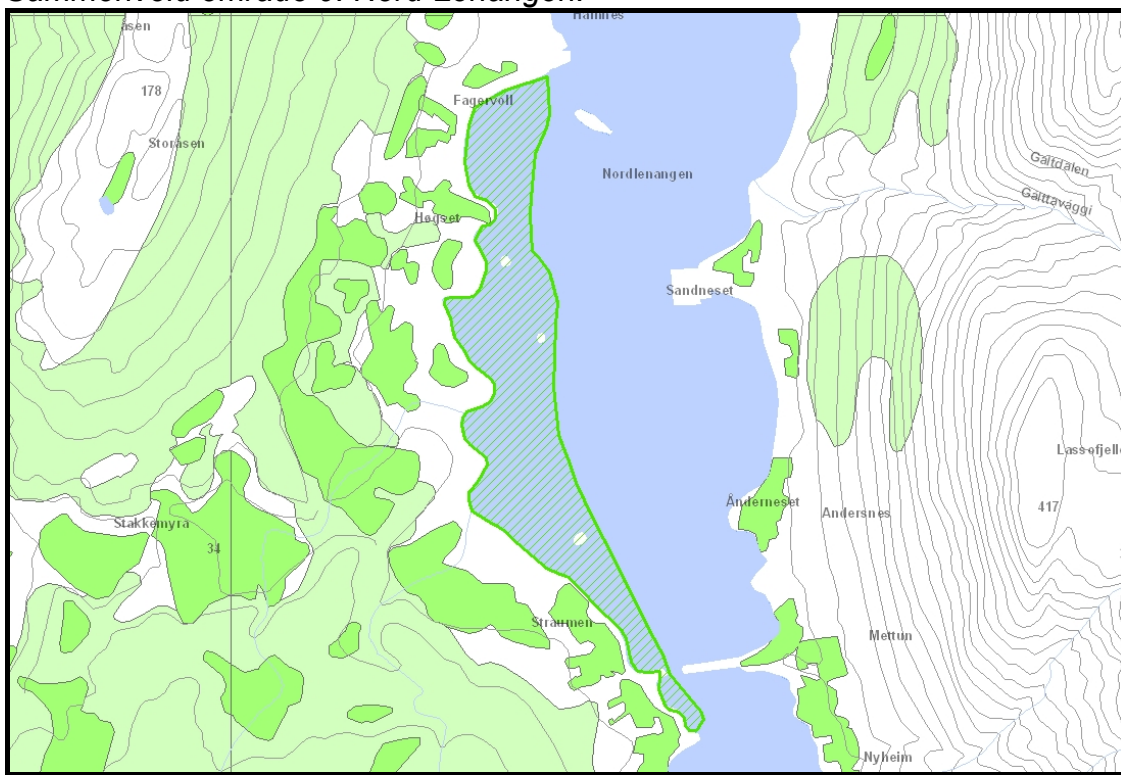
9 Nord-Lenangen – viktig område for biologisk mangfold (B).

Dette fjærområdet er et viktig leveområde for både overvintrende vannfugl og hekkende arter som gravand. Lokaliteten er et viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Fjæra må ikke fylles ut for å etablere nytt landareal.

Sammenveid område 9. Nord-Lenangen.

10 Pollfjellet – viktig område for biologisk mangfold (B).

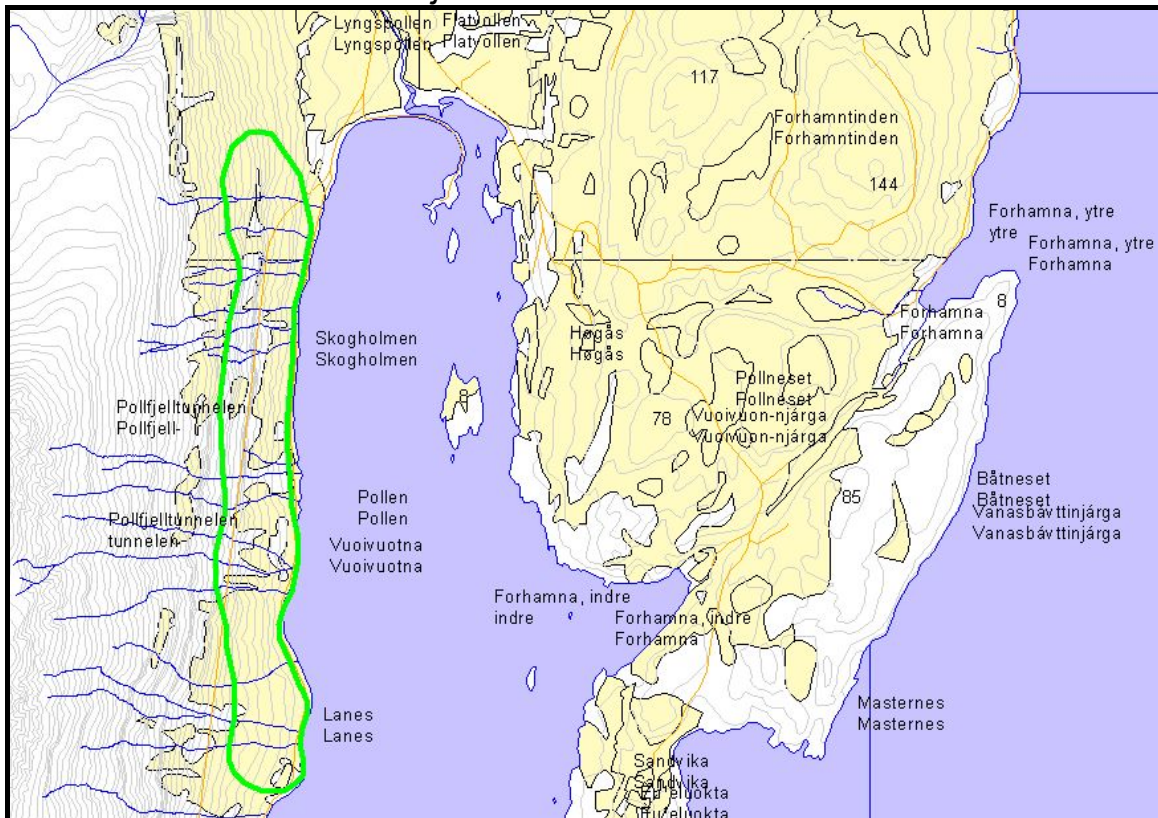
Denne lokaliteten er ei skogli som er artsrik både botanisk og faunistisk. Området er et viktig område for biologisk mangfold i kommunen.

Forvaltningsråd:

Skogen bør ikke hogges.

Beite er tillatt.

Sammenveid område 10. Pollfjellet.

11 Karnesfjæra – viktig område for biologisk mangfold (B).

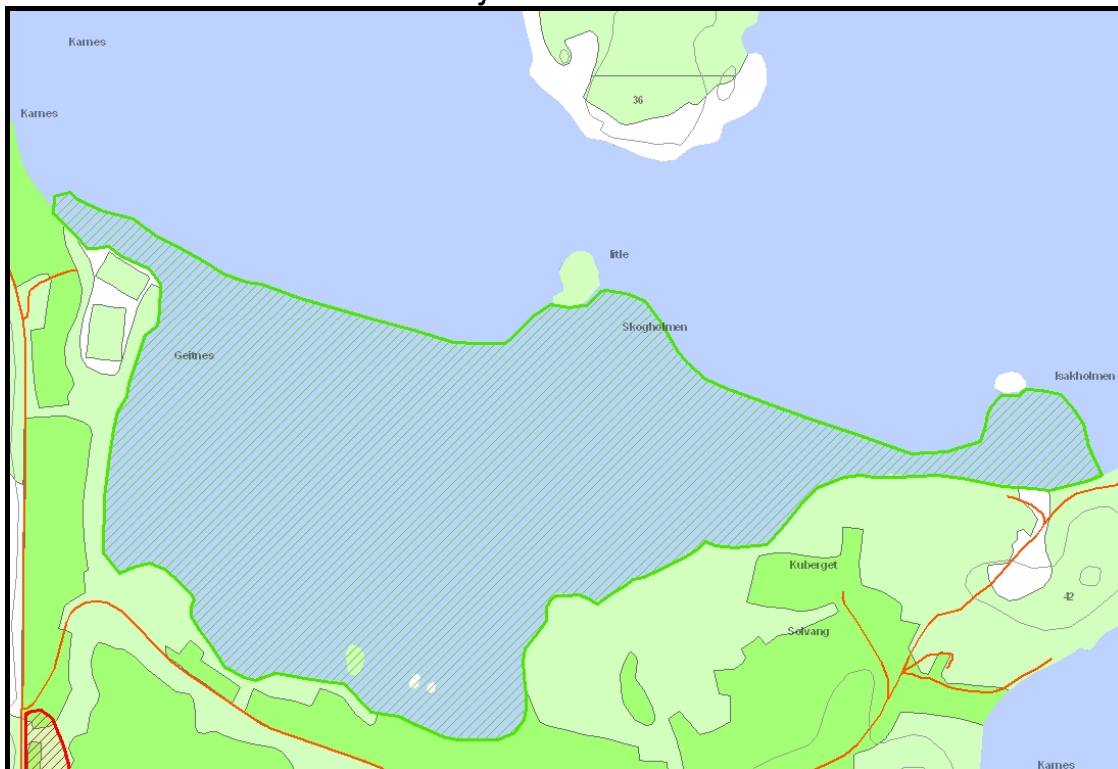
Denne lokaliteten er sammen med Kvalvikfjæra kommunens viktigste trekk- og rastområde for store flokker av vade- og våtmarksfugler i de indre fjordområdene. Området er et viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Fjæreamrådet må ikke fylles ut for å etablere nytt landareal.

En må unngå å slippe ut for mye kloakk eller annet sigevann med for høye innhold av næringsstoffer.

Sammenveid område 11. Karnesfjæra.

4 Referanser

Direktoratet for Naturforvaltning. 1996. Viltkartlegging. DN-håndbok 11.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999a. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. *DN-rapport 3:1-161*.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999b. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2000. Kartlegging av ferskvannslokaliteter. DN-håndbok 15.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2001. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN-håndbok 19.

Engelskjøn, T. & Skifte, O. 1995. The vascular plants of Troms, North Norway. Revised distribution maps and altitude limits after Benum: The Flora of Troms Fylke. TROMURA, Naturvitenskap nr. 80:1-227.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truede vegetasjonstyper i Norge. NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. Bot. Ser. 2001-4:1-231.

Höjer, J. (red.) 1995. Hotade djur och växter i Norden. Nordisk Ministerråd. *TemaNord 520:1-142*.

NINA Rapport 27

ISSN:1504-3312

ISBN: 82-426-1546-2

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: NO-7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Tungasletta 2, NO-7047 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

Organisasjonsnummer: 9500 37 687

<http://www.nina.no>